

Cena numeru
30 gr.
Cena prenumeraty
w Łodzi:
Mies. z dod. ilust. 4,20 gr
Dla rob. 3,70 gr
- przesył. do domu 30 gr
Z przesył. poczt.
Mies. z dod. ilust. 5,25 gr
Poza Łodzią egz. 27 gr
Należność pocztowa
opłacona ryczałtem.

XXXI r.
istnienia.
Redakcja i Administr.
w ŁODZI.
Al. Kościuszki 41
TELEFON 28
Konto P.K.O. 60504,
Red. przyjmuje od 5-6
Art. i listów anonimowych
nie umieszcza się

ROZWÓJ

DZIENNIK NEZALEŻNY OD ZARZĄDKU
Niedziela, dnia 3 czerwca 1928 r.

Łódź.

Teatr Rewji | CASINO | Teatr Rewji

PROGRAM № 1

„BEZ PŁÓTNA...”

Wielka rewja w 2 częściach, 14 odsłonach J. Boczkowskiego, A. Własta, K. Toma, Brzeskiego i in.

- CZĘŚĆ I-a**
1. Prolog . . . . . p. Jerzy Boroński
  2. „Tabor cygański” . . . . . scena choreograficzna w wykonaniu baletu pani Zabojkiny
  3. „Ulica” J. Boczkowskiego . . . . . p. Marja Koraska
  4. „Doktor!” sketch K. Toma . . . . . Janina Macherska R. Gierasieński. M. Halicz i in.
  5. „Stulecie tańca” . . . . . balet pani Zabojkiny
  6. „Faua” sketch . . . . . J. Macherska J. Boroński i in.

- CZĘŚĆ II-a**
7. „Hollywood” . . . . . J. Macherska Wł. Szczerbioc-Macherski i J. Boroński
  8. „Miłość” G. Baylina . . . . . p. Marja Koraska
  9. Expose o sanacji . . . . . p. J. Boroński
  10. „Pizicato” solo . . . . . p. Anna Zabojkina
  11. „Raport w wojsku” sketch p. R. Gierasieński. Wł. Macherski i Zabojkina-Girls
  12. „Hallelujah” bajet . . . . . w wykonaniu Zabojkina-Girls

FINAL

w wykonaniu baletu p. Zabojkiny i całego zespołu.

Dzisiaj 3 przedstawienia o g. 5-ej, 8-ej i 10-ej. Kasa otwarta od 12 do 2-ej i od 5 p.p.
Orkiestra pod dyr. p. LEONA KANTORA.

SPLENDID

Dzisiaj i dni następnych

Dzisiaj i dni następnych

Gdy się zmysły budzą

Porywający dramat na tle tragicznego splotu przezczystej miłości i żądzy pieniędzy.

Pełna jaskrawego realizmu ujawnienia tajemnych pragnień zakwitających dusz młodzieńczych w dziewczęcym okresie.

W rolach głównych **Erna Morena, Eliza la Porta, Imre Raday.**

Ilust. muz. pod batutą A. Czudnowskiego.

Początek przedst. o godz. 1.30. Od 1.30 do 3-ej cena **wszystkich miejsc 50 gr. i 1 zł.**

Dzisiaj i dni następnych!

Wspaniały program o niebywałym sukcesie światowym

„Tajemnica pięknej pani”

Emocjonująca współczesna sztuka filmowa pełna dramatycznych scen, o wielkim rozmachu i skończenie — pięknej grze

W rolach głównych czarująca **Lil Dagover** oraz **Hans Mierendorf i Jean Murat.** i premjowana piękność
Orkiestra symfoniczna pod kierunkiem p. M. Chw. ta. Początek o godz. 4 p.p. w soboty niedzielę i święta o godz. 1.30 pp; ostatniego o godz. 10 w. Ceny miejsc popularne, na pierwszy seans wszystkie miejsca po 50 gr. i 1 zł

BURZLIWE POSIEDZENIE SEJMU.

Warszawa 2-6 (tel. wł.)

Na wczorajszym wieczornym posiedzeniu Sejmu wynikł incydent między posłem Wyrzokowskim (Wyzw.) a ministrem reform rolnych, p. Staniewiczem. Pierwszy oświadczył, że ministerstwo reform rolnych

jest raczej ministerstwem do tamowania reformy rolnej, na co ostro replikował minister. Na dzisiejszym posiedzeniu Sejmu sprawę tę wznowiono. Pos. Wyrzokowski wskazywał, że wyraz „tamowania” został wykreślony w stenogramie sejmowym, a dopisany na omówienie „uiszczenia”; co właśnie mia

ło szczególnie obrazić ministra. Ponieważ stenografowie sejmowi są zaprzysiężeni, zmienić im przeto żadnego wyrazu w przemówieniach poselskich nie wolno. P. marsz. Daszyński rozstrzygnął spór oświadczając, że na teraz w sprawie omawianej przeprowadzi śledztwo

W przededniu doniosłych wydarzeń na Dalekim Wschodzie Tsang - Tso - Lin ucieka do Mandżurji.

Flaga „Kuo - min - tangu” na murach Pekinu. Czy Japonja będzie interwenjować.

Pekin 2 czerwca (aw)
Sytuacja militarna Pekinu pogarsza się z godziny na godzinę. Znaczne oddziały piechoty dowodzone przez generała Jen-Tszi-Szana przedostały się przez przełęcz Nan-Kau na wschód od Kałganu zagrażają

jąc w ten sposób Pekinowi od północy.

Pekin jest już zupełnie ewakuowany, wyjechała nawet część ludności sprzyjająca Czang-Tso-Linowi. Walki prowadzone są obecnie w odległości 40 klm. na południe i południowy zachód od miasta.

Tokjo 2 czerwca (aw)

Jak donoszą z Pekinu, nad miastem powiała dzisiaj flaga „kuo-min-tangu“.

Miasto znajduje się w stadjum przejściowym, bowiem oddziały wojsk południowych Pekinu dotąd nie opanowały.

Tsang-Tso-Lin opuścił Pekin, udając się do Mandżurji. Tak samo siły jego ciągną w kierunku Mandżurji, jednakże w Pekinie jeszcze stacjonuje kilka większych oddziałów armji Tsang-Tso-Lin'a, przygotowujących się do zamknięcia odwrotu.

8 mniejszych grup operacyjnych armji południowej podążyło w pościg za Tsang-Tso-Lin'em, panuje jednakże przekonanie, iż Japonja nie dopuści do przekroczenia granic Mandżurji przez wojska południowe.

Wszyscy cudzoziemcy, z wyjątkiem Japończyków, pozostali w Pekinie.

Londyn 2 czerwca (aw)

Nadeszłe tutaj z chińskiego frontu

walk informacje brzmią chaotycznie i trudno się w nich wyznaczyć.

Jak wynika z nadeszłych dotychczas doniesień, Tsang-Tso-Lin opuścił Pekin po rozbiciu jednego ze skrzydeł jego armji, nie podejmując rozstrzygającej bitwy.

W kołach wojskowych panuje przekonanie, iż niedawny dyktator Chin stracił wiarę w powodzenie bitwy o Pekin i dlatego postanowił wycofać się corychlej do Mandżurji, aby tam uzupełnić swoje formacje i z nowymi siłami rzucić się ponownie do walki z armją północną.

Tokjo 2 czerwca (aw)

Jak donoszą z terenu walk w Chinach — wojska południowe, które omijając Pekin dążą za Tsang-Tso-Lin'em, zajmą stolicę Chin dopiero w poniedziałek.

Przewidywane są jeszcze bitwy, które stoczyć mogą spóźnione korpusy armji Tsang-Tso-Lin'a, jednakże bitwy te nie będą miały absolutnie znaczenia decydującego.

Czang-Kai-Szek, który kierował ostatnio planem operacyjnym i jest jego autorem, przybędzie również do Pekinu, aby uzyskać jaknajrychlej kontakt z korpusem dyplomatycznym.

Kino Dom Ludowy

PRZEJAZD Nr. 34 589

Dziś

Dziś

Potężny dramat p.t.

Noc Miłości

w rolach głównych najpiękniejsza para amantów

Viima Banky uroczą partnerka Rudolfa
Valentino
i Ronald Colmann

Ceny miejsc: W dni powszednie na wszystkie seanse zaś w sobotę niedzielę i święta od g. 1-3 pp i miejsce 75 gr., II miejsce 40 gr. III miejsce 30gr

W sobotę niedzielę i święta od godz. 3 po 6 miejsce 90 gr., II miejsce 50 gr. III miejsce 40

Łódź, dnia 21 maja 1928 r.
tel. nr. 59-03.

Fabryka luster, Stolarnia i Niklarnia
Wielki wybór mebli, trem, toalet i
luster wiszących za gotówkę i na ra-
ty. Przyjmuje się do niklowania i
srebrzenia platery wszelkiego rodza-
ju sprzęty domowe chirurgiczne, rowe
rowe i t. p.

JAN CANDRYK
i H. SZNAJDER

Łódź: Lomżyńska 14.

Oddziały ul. Piotrkowska 255
ul. Główna 11 tel. 59-03

Sklepowa

Samodzielna potrzebna do sklepu hurtowego.
Dferty składać w Admin. „Rozwoju“ pod
„S“.

Dyrekcja Gimnazjum

**Z. Pełkowskiej
i W. Macińskiej**

w Łodzi

P (ul. Wólczańska 55)

odaje do wiadomości, że egzami-
miny wstępne wyznaczone zosta-
ły na 4 czerwca. Podania przyj-
muje kancelarja od g. 9 do 3.

Przed czerwcową sesją Ligi Narodów.

Zatarg polsko - litewski głównym przedmiotem obrad.

Paryż 2 czerwca (aw)

Chamberlain, w przejeździe do Gene-
wy, zatrzyma się krótko w Paryżu, aby po-
rozumieć się z Briandem w szeregu kwe-
stji, które będą rozpatrywane na forum Ligi.

M. in. poruszoną być ma sprawa re-
zultatu poszukiwań komisji trzech, powoła-
nej w sprawie afery w St. Gothard.

Raport komisji tej jest podobno zre-
dagowany tak chaotycznie, iż jest wogóle
bezwartościowy i nie przedstawia żadnych
konkretnych danych, co spowodowało, że nie
został on dotychczas ogłoszony.

Spodziewają się, iż sprawa afery w
St. Gothard, która w raporcie komisji trzech
została zbagatelizowana, po ponownem opra-
cowaniu zostanie omówioną podczas jesien-
nej sesji Ligi.

Warszawa 2-6

Na Radę Ligi Narodów do Genewy wy-
jechał min. Załeski. Również do Genewy
udał się Waldemaras.

Briand i Stresemann nie wezmą udziału
w sesji Rady Ligi Narodów. Chamberlain

przybędzie do Genewy.

Wiedeń 2-6 (aw)

Pisma tutejsze żywo interesują się ro-
kowaniem polsko-litewskimi, oraz sprawą
ostatniej prowokacji Litwy, wyrażającej się
w ogłoszeniu Wilna stolicą Litwy.

„Neues Wiener Journal“ dowodzi, iż
krok dokonany przez Litwę w sprawie wi-
leńskiej, jest czemś wręcz niesłychanym.
Pismo komunikuje, że sprawa konfliktu pol-
sko-litewskiego będzie głównym tematem o-
brad rady Ligi, przyczem min. Załeski zgło-
si formalny protest pod adresem państw,
reprezentowanych w radzie Ligi przeciwko
prowokacji litewskiej. Zdaniem pisma, Liga
Narodów choćby dla utrzymania swej po-
wagi winna z całą energią przebiec konkre-
tnie przewlekły spór, stwierdzający iż na-
byt dowodnie, że do prawdziwego pokoju
na Wschodzie jest jeszcze bardzo daleko.

„Neues Wiener Abendblatt“ dowodzi,
iż cały cywilizowany świat winie potępić z
oburzeniem niesłychane metody, stosowane
przez dyktatora Litwinów.

Zima w czerwcu.

Wilno pod śniegiem, w Tatrach 7, w Poznaniu - 1 st. mrozu. Lato wybuchnie... za trzy dni.

TEMPERATURA w KRAJU.

Warszawa 2-6 (tel. wł.)

W całym kraju dziś rano w niektórych miejscach padał drobny deszcz. Temperatura wszędzie obniżyła się.

O g. 8-ej rano obniżona temperatura w Warszawie wynosiła tylko 4 st. ciepła, we Lwowie i Krakowie było po 5 st. w Poznaniu 6 st., w Kielcach również tylko 5 st., ciepła, w Bydgoszczy 7 st. w Gdyni 8 st., w Lublinie 3 st., w Pohulance pod Wilnem 4 st., w Sarnach 5 st. w Wilnie i Białymstoku po 2 st. w Grodnie tylko 1 st. w Zakopanem przymrozki, w Morskiem Oku było 6 st. mrozu a w Hali Gąsienicowej 7 st. mrozu.

Poznań 2 czerwca (aw)

Nocy ubiegłej zanotowano w Poznaniu o godz. 3 nad ranem niebывały o tej porze od lat 80 spadek temperatury do 1 stopnia poniżej zera. Przymrozek trwał około 4-ch godzin i poczynił wielkie szkody w ogrodach.

W WILNIE ŚNIEG.

Wilno 2 czerwca (aw)

Wczoraj przy gwałtownym oziębieniu

WARSZAWSKA GIEZDA OFICJALNA

z dnia 2-go czerwca 1928 r.

WALUTY I DEWIZY.

Holandja 360,10
Londyn 43,53½
Nowy Jork 8,90
Paryż 35,11½
Praga 26,41 trzy ósme
Szwajcaria 171,86½
Stokholm 239,35
Włochy 47,00
Wiedeń 125,44½.

Dolar w obrotach prywatnych 8,89 w handlu. Rubel złoty w obrotach prywatnych 4,60 srebrny 2,95; rubel w bilonie rosyjskim 1,34.

PAPIERY PROCENTOWE.

5% państw. pożyczkowa dolarowa 89,00; 5% konwersyjna 67,00; 6% pożyczkowa dolarowa 86,00; 10% pożyczkowa kolejowa 104,00; 5% pożyczkowa konwersyjna 62,00; 8 proc. L Z Banku gosp. krajow. 94,00; 8% L Z Banku rolnego 94,00; 8% L Z ziemskie złot. 80,00; 4½% L Z ziemskie złot. 53,50; 4% L Z ziemskie złot. 48,50; 5% L Z m. Warszawy złot. 58,50; 8% L Z m. Warszawy złot. 75,50; 8% L Z m. Kalisza 67,50.

AKCJE.

Bank dyskontowy 136,50; Bank handlowy 117,00; Bank Polski 196,50; Bank zał. chodni 34,50; Bank Zw. spół. zar. 88,50; Spiess 162,50; Warsz. Tow. fabr. cukru 75; Firlej 67,00; Węgiel 108,00; „Nobel” Cegielskie 47,00; Lilpop 39,75 (bez 1927 r.); Modrzejów 50,50; Norblin Ostrowieckie serja B 123,00; Parowozy 51,00, II em. 48,50; Pocisk 11,75; Starachowice 65,00; Tomasz 130,00; Zawiercie 30,50; Habermus Tendencja dla akcji mocniej ty ożywione.

się temperatury w Wilnie i okolicach spadł śnieg. Ludność zaniepokojona jest o stan zasiewów, które może zupełnie wymarznąć.

Państwowy Instytut Meteorologiczny wyjaśnia, że rok rocznie — w tym czasie na północy formują się tak zwane wyże chłodne, które pod ciśnieniem atmosferycznym osuwają się coraz to niżej, wytwarzając zrozułniały w takim wypadku chłód. W latach ubiegłych (mieliśmy to szczęście) wiatry z północy gnały te chłodne burze w innym kierunku. Obecnie wiatr gna cały obszar wyzów przez Rosję, Grenlandję Skandynawję, Norwegję i Polskę. Dlatego odczuwamy zimno.

Ponieważ nad Grenlandję przesunął się już ostatni wyż, skończy się więc i u nas ten

ziąb w przeciągu dwóch, trzech dni. Wówczas nastąpi zupełna zmiana. Przyjdą dni słoneczne i ciepłe.

JAK TO „IN ILLO TEMPORE” BYWAŁO.

W 1785 roku było pod koniec maja w Warszawie i Wilnie 11 stopni mrozu, w 1786 było w połowie maja 10 i pół st. mrozu. Bardzo zimny był maj w Warszawie w 1814 roku, kiedy mrozy doszły do 9 stopni. Również w Wilnie wówczas mrozy osiągnęły 8 stopni. Zimny również był maj w r. 1902 i 1909. Jeśli chodzi o czerwiec, to 12 stopni mrozu w latach 1810 i 1821, a 13 stopni w r. 1831. Od tego czasu lata były ciepłe i trwały do 1877 r. kiedy znowu w czerwcu był mróz.

Król Amanullah powraca do kraju.

Afganistan w stosunkach handlowych z Czechosłowacją.

Konstantynopol 2 czerwca (aw)

Król Amanullah opuścił wybrzeża Europy na tureckim parowcu, udając się do Batumu, skąd resztę drogi do kraju odbędzie lądem.

Praga 2 czerwca (aw)

Przedstawiciel Afganistanu przedstawił rządowi czechosłowackiemu propozycję swojego króla odnośnie zawarcia umów gospodarczych między Czechosłowacją a Afganistanem.

Diecezjalny Kongres Eucharystyczny we Lwowie

Odbędzie się z udziałem 100.000 wiernych.

Lwów 2 czerwca (aw)

W dniach 16 i 17 czerwca r. b. odbędzie się we Lwowie diecezjalny Kongres Eucharystyczny, z udziałem ks. kard. Hlonada, oraz ok. 100.000 wiernych.

Władze poczyniły już odpowiednie za biegi, mające na celu rozmieszczenie tak licznej rzeszy pielgrzymów i utrzymanie higieny w mieście.

Kongres rozpocznie się otwarciem zjazdu biskupów, które nastąpi w dniu 15 b.

m. w gmachu seminarjum duchownego, 16 b. m. odprawioną zostanie egzorta, ogólna komunja św. dla młodzieży, poczem inauguracyjna obrad Kongresu. Wieczorem tego dnia rozpocznie się adoracja nocna, z kazaniem, wygłoszonymi przez biskupów, naza jutrz zaś; 17 b. m.; ogólna komunja dla wszystkich wiernych, msza połowa na placu „Sokoła” a następnie wielka procesja przez miasto.

Warszawa i Kraj.

(TELEFONEM Z WARSZAWY).

PODPISANIE POŻYCZKI.

Wojewoda śląski wraz z przedstawicielami rady wojewódzkiej podpisali dzisiaj wspólnie z przedstawicielami banków za granicznych pożyczkę wynoszącą 11.200.000 dolarów.

DO POZNANIA NA P. W. K.

W czasie najbliższym nadesłane zostaną z Warszawy nowe eksponaty, które umieszczone będą na Powszechnej Wystawie Krajowej w pawilonie stolicy.

Na eksponaty te składa się m. in. model teatru przyszłości, skonstruowany przez art. malarza Pronaska i inż. architekta Cyrkusa. W teatrze przyszłości szczególny nacisk kładą konstruktorzy modelu na efekty świetlne.

Ponadto nadesłany i wyświetlany będzie film, który przedstawi gmachy reprezentacyjne Warszawy, jej zabytki historyczne, a nawet fragmenty z ruchu ulicznego.

**Zapisujcie się na członków
L. O. P. P.**

Z kołka na kołek.

Wciąż przewlekana sprawa uregulowania uposażeń urzędniczych.

Sprawa poprawy bytu urzędników państwowych jest na porządku dziennym. I nie w tem dziwnego. Wszak niesłychanie niskie płace znakomitej większości urzędników i wogóle funkcjonariuszów państwowych zawsze się traktowało, jako zło konieczne a przytem — zło tymczasowe. Wszak zawsze się mówiło że z chwilą gdy sytuacja finansowa Państwa choć w miernym stopniu się poprawi to w pierwszym rzędzie odczują to urzędnicy. Oczywiście — podwyższonych w miarę możliwości, w zrozumieniu że tylko powoli i stopniowo w tej dziedzinie iść można na przód. Ale — iść!

Zdawało się, że owa przewidywana poprawa sytuacji finansowej Państwa nastąpiła. Wynikałoby to zresztą nie tylko ze słów, hojnie rzucanych przez przedstawicieli Rządu szczególnie w okresie przedwyborczym, ale i z pewnych czynów. Przecież od 1 lipca ub. r. (na podstawie Rozporządzeń Prezydenta Rzplitej, a obecnie na mocy porozumienia z Rządem) budżet państwa za pierwszy kwartał roku budżetowego urzędnicy pobierają dodatek do płac w wysokości 15 proc. miesięcznie.

Ale to nie rozwiązuje sprawy — ani w znaczeniu materialnym ani w znaczeniu formalnym.

W znaczeniu materialnym dlatego, że wogóle jednakowy dla wszystkich dodatek jest w naszych warunkach niesłuszny. Są bowiem działy w naszej administracji państwowej, w których urzędnicy mają stosunkowo większe dochody. Są znowu inne w których urzędnicy są w gorszych warunkach. Traktowanie wszystkich w czambuł jest niesprawiedliwe, — krzywdzące dla jednych i korzyści dające dla innych. Tak samo należy uwzględnić szczególnie ciężkie położenie niższych i średnich funkcjonariuszów państwowych, szczególnie tych którzy są obarczeni licznymi rodzinami. W stosunku do nich 15 proc. dodatek do płac jest niewystarczający nawet na początek. Jednym słowem — pewna kwota, przeznaczona na poprawę bytu urzędników państwowych musi być od powiednio słusznie i celowo rozdzielona między

poszczególne kategorie funkcjonariuszów państwowych.

Otóż to wiąże się z rewizją podstaw prawnych uposażeń funkcjonariuszów państwowych, a więc z nową ustawą uposażeniową o której się dużo słyszy a które wciąż nie widać. Ale i to nie wyczerpuje jeszcze formalnie strony zagadnienia. Trzeba ponadto, aby budżet państwowy odpowiednią kwotę na te cele przewidywał aby przyznanie dodatków do płac, albo raczej — podwo-

jenic płac nie zależało tylko od uznania władzy wykonawczej.

A tymczasem — co? W preliminarzu budżetowym na rok — 1928/29 tego niema, projektu nowej ustawy uposażeniowej nie widać, Rząd uzależnia podwyższenie płac urzędniczych od uchwalenia nowych podatków — jednym słowem sprawa jest zawieszona i ciągle odkładana.

Tak dalej być nie powinno. — Sprawa jest pilna i domaga się rychłego załatwienia.

LISTY Z CZECH.

Zbrodnia i kara.

ZAKOŃCZENIE SENSACYJNEGO PROCESU ZBRODNIARZY INTELIGENTÓW

(Korespondencja własna „Rozwoju”)

Praga, 31 maja 1928 r.

Wielki, prawie miesiąc trwający proces o zamordowanie Małgorzaty Vörösmarty został zakończony. Zjechał na proces dzień nikaże z całego świata, sala sądowa była przepelniona do ostatniego miejsca, a przed budynkiem sądowym zgromadziły się olbrzymie tłumy ludności, które byłyby może i zaatakowały budynek sądowy aby tylko dostać się do wnętrza, gdyby wejść nie broniły silne oddziały policji pieszej i konnej. Kiedy późno w nocy wyszły specjalne wydania różnych gazet, komunikujące o zapadłym wyroku wrywano je sobie nawzajem z rąk nawet na odległych przedmieściach.

Wielkie zainteresowanie, jakie wywołał proces i jego wynik ogólne zdenerwowanie, jakie przejawiało się we wszystkich sferach w całym państwie, tłumaczyć należy wyjątkowym podłożem procesu: przed sądem stali przecież dwaj młodzi ludzie, inteligentni ludzie którzy w społeczeństwie praskim odegrać zamierzali ważną rolę; samo zaś morderstwo zostało przeprowadzone w sposób tak wyrafinowany, że wywołało ogólną sensację.

Całe trzy dni poświęcono przemówieniom prokuratora i obrońców. W środę już o ósmej godzinie rano rozpoczęto rozprawę

sądową. Prezes sądu dr. Hladik wygłosił re sume, które trwało cztery godziny. O pół do pierwszej w południe przeszła ława przysięgłych do bocznej sali celem uchwalenia odpowiedzi na 114 pytań. Na pierwsze trzy pytania, a mianowicie czy Jan Michalko potem dr. Klepetar i ostatecznie Mikołaj Sikorski są winni zamordowania Małgorzaty Vörösmarty dnia 16 lipca 1926 r. w Ważcu, w lesie pod Krywanem przez uduszenie lub otrucie z rozmysłem, według naprzód ułożonego planu odpowiedział sąd — tak, a to co do Michalka i Sikorskiego 12-tu głosami, a Klepetara, który zawzięcie się bronił i daremnie usiłował udowodnić swoje alibi, głosami 9-ciu. Na wiele innych pytań dotyczących oszukańczych manipulacji i kwestyj finansowych związanych z morderstwem, odpowiedział sąd również twierdząco.

Prokurator dr. Papik, domaga się dla Michalka kary śmierci przez powieszenie, dla Klepetarza dożywotniego ciężkiego więzienia a dla Sikorskiego, ze względu na to że się przyznał i przez wzgląd na rodzinę 15 lat ciężkiego więzienia. Po przemówieniu prokuratora odchodzi sąd na konferencję, która trwa przeszło dwie godziny. Wśród olbrzymiego naprężenia audytorjum ogłasza prezes ławy przysięgłych w imieniu republiki wyrok, na podstawie którego skazuje się Michalka na karę śmierci przez powieszenie, Klepetarza na dożywotne ciężkie więzienie, i oczywiście utratę tytułu akademickiego a Sikorskiego na lat 15. W ten sposób został projekt prokuratury przyjęty w całej ciągłości, ponieważ chodziło o rafinowanych złoczyńców z kół inteligencji. Oskarżeni przyjęli wyrok z pozornym spokojem. Obrońcy wnieśli wniosek o unieważnienie. Wyrok wywarł na zebranych w sali rozpraw wielkie wrażenie. Tłumy zebrane przed pałacem sądowym i w bocznych uliczkach przyjęły wyrok oklaskami.

Ceps.

Strach przed powrotem do ojczyzny.

„NIEPOROZUMIENIE” MAKSYMA GORKIJA NA GRANICY POLSKO-SOWIECKIEJ.

Jak wiadomo Maksym Gorkij przejeżdżał do Moskwy przez Polskę. Powracał na wyraźne kilkakrotne prośby rządu sowieckiego który chciał wykazać, że chociaż jeden wielki pisarz rosyjski uznaje ustrój komunistyczny w Rosji. Gorkij ociągał się z wyjazdem nie wierząc w szczerść zaproszeń sowieckich. Zapewne pod tem wrażeniem zbliżał się do granicy sowieckiej.

Gdy pociąg wjechał na stację Niegoroleje Gorkij usłyszał nagle, jakies krzyki i przez okno zauważył tłum biegnący w stronę wagonu. Odruchowo cofnął się w kąt wagonu i pomimo ponawiających się okrzyków nie ukazywał się w oknie. Gdy po chwili

weszła delegacja sowiecka z powitaniem, zaczęła wystraszonego w kącie wagonu.

Z trudem nakłoniono go aby wyszedł na peron. Gdy tłum chwycił go na ręce i poniosł do wagonu specjalnego dla niego wyznaczony nie odezwał się ani słowem. Lęk opuścił go dopiero w drodze do Mińska.

Obecnie Maksym Gorkij zamieścił w „Izwestjach” z dn. 29.V. list otwarty do robotników i kolejowców stacji Niegoroleje z przeprosinami za swoje zachowanie, które było następstwem nieporozumienia i dziękuje im chociaż później za doznane gorące przyjęcie.

Kto pod kim dołki...

Chmura śmierci w Hamburgu.

Jak z ulowany zbiornik fosgenu ujawnił mordercze zamierzenia Niemiec.

Hamburg, miljonowe miasto nad Łabą przeżył już podczas wojny chwile paniki. Oto w pierwszych dniach wojny nadeszła z Kuxhaven wiadomość o zbliżaniu się eskadry angielskich aeroplanów do Hamburga. Cała ludność Hamburga przeżyła wówczas straszłą noc trwogi i niepokoju. Ostatecznie nikomu nawet włos z głowy nie spadł dzięki temu iż lotnicy zostali odstraszeni działami nadbrzeżnymi. Podobną noc przeżyli mieszkańcy Hamburga poraz drugi, gdy rozeszła się wiadomość, iż na półwyspie portu Veddel zdarzyła się eksplozja gazów trujących, która pociągnęła za sobą mnóstwo ofiar.

Jak zdarzyło się to niezłazęście? W niedzielę około godz. 5-ej po poł., gdy ruch wyborczy był jeszcze w pełnym tempie, znaleźli przechodnie w południowo-wschodniej części hamburskiej wyspy Veddel na Łabie na ul. Müggensburg człowieka, leżącego bez zmysłów. Postarano się o nosze z najbliższego posterunku straży pożarnej, ale sami ratujący poczuli dziwne objawy osłabienia i obrzydliwy słodkawy smak w ustach pobudliwosc do kaszlu i nudności. Zaledwie dokonano przetransportowania wspomnianej ofiary, gdy ze wszystkich stron zaczęły nadchodzić hiobowe wieści. I tak w łódce w kanale portu znaleziono dwóch młodych rybaków omdlałych i prawie bez życia, na terenie zaś fabrycznym przy ul. Müggensburg omłala całą rodzinę, męża, żonę i córkę. Ci mogli jeszcze udzielić informacji, że on dru-

giej stronie kanału na placu wyladunkowym oderwała się nagle pokrywa z wielkiego zbiornika gazowego, jak gdyby podniesiona przez rękę niesamowitego ducha i ze zbiornika wydołała się wśród szczególnego syczenia żółtawo-chmura, która rozplynęła się we mgle i powoli powędrowała.

Droga, którą chmura obrała oznaczała śmierć i zniszczenie. Na wszystkie strony zamierało wszystko, co żyło. Kury, koty psy i świnię które były w pobliżu padły na ziemię nieżywe.

Po kolei zaczęli padać także i ludzie, mieszkający w bloku domów, leżącym o kilka tysięcy kroków od miejsca katastrofy. Trzeba było ewakuować całą ulicę Müggensburg, długą na kilometr i usuwać stamtąd 700 mieszkańców tej ulicy. Mieszkańcy ci, często zaledwie napół odziani zostali przetransportowani jak najszybciej do hal emigracyjnych linii Hamburg — Ameryka, na wyspie Veddel, a innych rozdzielono po lokalach i restauracjach w pobliżu. Tam przesiedzieli ci ludzie przez całą noc, a ich przerażenie rosło coraz bardziej w miarę, jak i z ich własnych szeregów jedna osoba po drugiej popadała w omdlenie. Omdlewali mężczyźni, kobiety i dzieci, a omdlenie to było połączone z okropnymi skurczami i objawami duszności.

Po jakimś czasie można było stwierdzić, że chmura gazowa, niby wędrująca, całun popędzona lekkim wiatrem południo-

wo-wschodnim, rozszerzyła się i na Wilhelmshurg, potem jednak posunęła się na hamburskie zalesienie. Na 18 klm. w linii powietrznej dało się odczuć działanie trucizny. W pewnym lokalu tanecznym pod Hamburgiem padła na ziemię nagle wielka ilość tańczących i z wielkim trudem przywrócono ich do życia. Wszędzie nad południową Łabą rozgrywały się sceny rozpacz i trwogi.

Niebezpieczeństwo zażegnano dopiero w poniedziałek, gdy spadł lekki deszcz, który później się wzmógł i unieszkodliwił fosgen. Ale jeszcze w poniedziałek wieczór w niektórych domach dawały się odczuć następstwa zatrucia powietrza. Domy te badali dokładnie sanitariusze w maskach gazowych. Liczba zachorowań wzmogła się w poniedziałek wieczór na przeszło 200, a do środy zmarli w szpitalu w Hamburgu trzy osoby, a w hamburskim szpitalu sześć.

Jak stwierdzono, trzy zbiorniki, które znajdowały się aż do nieszczęsnej niedzieli na gęsto zaludnionym obszarze Hamburga, były 25-go czerwca z. r. dokładnie badane i poddane próbie ciśnienia. Okazały się one wtedy nadzwyczaj wytrzymałe, tymczasem już w rok potem mogła zdarzyć się taka katastrofa. Jej bezpośrednią przyczyną było osłabienie i zardzewienie zlutowanych miejsc kłta. Obecnie zastanawiają się władze nad sposobem zniszczenia tego śmiertelnie działającego gazu.

EUGEN. MOLNER.

DEFRAUDANT.

— Jak on cię przyjął?

— Bardzo serdecznie. Wycedł mi na spotkanie, uścisnął moją rękę i przeprosił mnie, że nosi roboczy garnitur, poczem wskazał mi miejsce...

— Pewnie ten głęboki, angielski fotel?

— Tak.

— Nam wskazywał tylko zwyczajne krzesła. No, i co powiedział?

— Zapytał czego sobie życzę czem może mi służyć. Powiedziałam, że przychodzę w sprawie mego męża. Chciał westchnąć głęboko, lecz spostrzegłam, że siłumił swe westchnienie. Odparł tonem bardzo uprzejmym. Bębnił przytem palcami po stole — on ma takie śliczne, długie palce...

— Dobrze, dobrze Opowiadaj dalej!

— On wogóle jest bardzo przystojny, ma taką męską, muskularną twarz...

— Ależ proszę cię, Olgo, znam przecież mego szefa lepiej od ciebie... Nie denerwuj mnie już. Wic co on powiedział?..

Zamiast odpowiedzi pani Olga ściągnęła mały kapelusik z głowy i usiadła na kanapie. Jasne sploty włosów spadały figlarnie na jej młodą piękną twarzyczkę. Lecz mąż

jej tak zajęty swymi myślami, że nawet nie zwrócił na to uwagi.

— Mój drogi — odparła po chwili.

— Gdy postanowiłam udać się do niego byłam pewna zwycięstwa. Słyszałam bowiem bardzo wiele o twoim szefie... Przecież inni urzędnicy mieli takie same przykrości jeden nawet popełnił jakieś nadużycie i nie mu się nie stało, prawda?... Sam mi opowiadałeś jak pani Nemeth załatwiła tę sprawę...

— Nie mów mi o niej, proszę cię Przecież wszyscy wiedzą...

— Ale gdyby nie ona mąż jej zgniłby w więzieniu...

— Więc powiedz nareszcie jak załatwiłaś mą sprawę?

— Powiedziałam mu, że zdefraudowałam tę sumę dla mnie... Twój szef bębnił palcami po stole i mówił: „To ciężka sprawa, proszę pani, ciężka sprawa... Ja doprawdy nie wiem „Ale wszystko poszło dobrze...”

— Jak? Więc nie będę ukarany?

— Nie.

— Ale muszę chyba zwrócić zdefraudowaną sumę?

— Też nie.

— A więc — kara dyscyplinarna?

— Może... Ale niezbyt wielka Otrzymał pewnie tylko napomnienie i na tem się skończy.

Nie wiedział jak jej ma dziękować

„Czuł się winnym i ogromnie upokorzonym. Nie miał odwagi spojrzeć żonie w oczy. Uniknął jej wzroku. A ona, rozumiejąc go doskonale, starała się mu przyjść z pomocą i przeniosła rozmowę na inny temat. Mówiła o rzeczach błahych i nieistotnych. Wspomniała o tem, że jutro musi złożyć wizytę ciotce, że wieczorem chciałaby pójść do teatru i naagle zapytała:

— A czy wiesz, że jutro przyjdą do nas państwo Nemeth?..

— Jakto? Pani Nemeth nie może się pokazać w naszym domu! — odparł kategorycznie.

— Nie rozumiem... Pan Nemeth może do nas przychodzić, a jego żona — nie?

Zastanawiał się nad odpowiedzią, lecz ona nie pozwoliła mu dojść do słowa:

— Nie widzę między nimi żadnej różnicy... Powiem nawet więcej — w tym wypadku ona jest mniej winna niż on Kosztem swej czci kobiecej uratowała męża swego i dzieci...

Schwycił ją za rękę i zapytał drżącym głosem:

— Wybacz mi, ale.. na litość boską czy z tobą nie było tak samo czy mój szef nie zażądał od ciebie czegoś?..

Pani Olga odparła nie tracąc spokoju:

— Jesteś naiwny!

— Nie, nie jestem naiwny... Ja go doł-

KINEMATOGRAF I ŻYCIĘ.

„Amant”.

Dziwne losy nieznanego filmu Rudolfa Valentino.

Niezliczone rzesze wielbiciel przedwcześnie zmarłego artysty zainteresuje zapewne wiadomość o odkryciu przez jednego ze spadkobierców Rudolfa Valentina zawojów taśmy (negatywa) z nieznanym jeszcze zupełnie jego filmem. Jakim sposobem zdolano film ten ukryć przed zachłannością przedsięwzięwców kinowych? Dlaczego „Amant” (bo tak brzmi tytuł tego wyjątkowego obrazu) został wycofany z wytwórni i złożony w jakiejś skrytce w willi Rudolfa w Hollywood? Różnie o tem mówią. Według pogłosek obiegających w Paryżu, gdzie Amant idzie obecnie z olbrzymim powodzeniem — negatyw tego filmu został wycofany podobno na katagoryczne żądanie pany Winifeld Hudnut (znanej powszechnie pod pseudonimem Nataszy Rambowej) drugiej żony Rudolfa, przybranej córki wielkiego „perfumiarza” z Nowego Jorku. Kapryśnej i despotycznej pannie nie podobało się to, że w nakręcanym wówczas filmie Valentino gra rolę podłego intryganta, szantażysty i niebieskiego ptaka.

— Chcę — rzekła tedy aby mąż mój budził na całym świecie uwielbienie i zazdrość, a nie płytką sensację i niezdrową ciekawość. Amant? Owszem. Ale amant szlachetny i rycerski, a nie fałszywy i wyrachowany.

Na takie „dictum” z ust kobiety namiętnie wówczas kochanej Rudolf Valentino zgodził się na gest heroiczny. Wykupił już ukochany obraz od oszołomionych tym „wybrykiem” wytwórców za jakąś bajeczną sumę setek tysięcy dolarów — i złożył go u stóp de spotycznej bohdaniki.

— rze znam... Wszyscy go znają. Olenko moja powiedz mi prawdę muszę wiedzieć całą prawdę, boję się o tem pomyśleć, ale jeśli uczyniłaś to samo co pani Nemeth —

Podniosła się z kanapy.

— To co?... Ach, jak wy mężczyźni przechodzicie szybko z roli oskarżonego do roli prokuratora!... Sądziś, że nie zauważyłam od pierwszej chwili tej niepewności?... Czekalam tylko na to, żebyś sam zadał mi pytanie!... Nędzniku!

Teraz czuł się jeszcze bardziej upokorzonym.

— Wybacz mi — bakał — wiesz przecież, jak mi bardzo na tem zależy...

— Powtarzam ci raz jeszcze jesteś ogromnie naiwy!... Twój szef jest wielkim dżentelmenem. Wiem o tem, bo byłam przełożoną z nim sam-na-sam w jego gabinecie przez szło godzinę... Nie obraził mnie ani jednym słówkiem... O, nie! On nie nadużywał swej wyjątkowej sytuacji nie chciał walczyć bronią zwykłego szanknażysty... Twój szef jest dżentelmenem. Ale — ja... ja...:

I po chwili dodała, wybuchając płaczem

—... — ja napraszałam mu się, bo słyszałam że tylko w ten sposób można ratować defraudantów, a on mnie poniżył on... on mną wzgardził i nie przyjął mej ofiary...

I leżał sobie „Amant” przez kilka lat w głębokiej ciemnej szufladzie aż wydobyl go na światło dzienne w roku 1927 skrzętny spadkobierca. Film wyświetlany początkowo w gronie filmowców, wzniesił sensację nielada. W Paryżu zawiązało się konsorejum „Les grands films mondiaux” na całą Europę. Pierwszy publiczny pokaz odbył się w znanym kinie paryskim „Elektrijc Palace” na Wielkich Bulwarach (tuż obok Credit Lyonnais). ścigał oczywiście niezmiernie tłumy, z furją walczące o dostęp do kasy. W chwili obecnej jest Amant największą sensacją Paryża i najdobitniejszym dowodem wicnie żywej popularności nieodżałowanego Rudiego.

Treść obrazu można opowiedzieć w krótkich słowach.

Wytworny, elegancki piękny i fascynujący hrabia Robert Sau Francini był ulubieńcem dam w Los Angeles. Zakochana w nim namiętnie pani Mary Mac Milliau, żona boga

tego przedsiębiorcy marzy o idylli z ukochanym gdzieś na ustroniu, gdy ze swej strony amant (a jest nim Rudolf Valentino) marzy o lukratycznym szantażu na tle jej eskapady miłosnej. Szantaż nie udał się jednak i mściwy amant porzuca matkę, aby z kolei narzucić się na córkę, śliczną Edith zaręczoną z młodym adwokatem Frankiem Douglasem z Nowego Jorku. Edith pada ofiarą „amanta” i staje się z jego żoną, lecz życie ich nie jest szczęśliwie. W tym czasie wybucha wojna i w młodym rozpustniku budzi się głos obowiązku. Odrzuca fałsz, jaki go spowijał, wyrusza na plac boju i ginie śmiercią walecznych.

Atrakcja filmu, który obfituje w dość wrażliwe sytuacje, jest postać i gra Rudolfa Valentino nie schodzi prawie z ekranu od pierwszego do ostatniego aktu.

„Amant” niewątpliwie dorzuci jeszcze jeden listek wawrzynu do wieńca sławy Rudolfa Valentina.

Amerykańska cenzura filmowa.

CZTEROKROTNE CENZUROWANIE FILMÓW.

Jest u nas dużo ludzi, potępiających słusznie czy nie słusznie kino ze względów moralnych. Tacy z pewnością będą bardzo zadowoleni, czytając poniższe szczegóły z praktyki cenzury filmowej w Ameryce które podaje jedno z pism amerykańskich.

Film w Ameryce podlega czterokrotnej cenzurze, aby w niczem nie uraził poglądów Jankesów mających jak wiadomo opinie świętoszków. A więc już przed zdjęciem przechozdi scenarjusz pierwszą cenzurę. Dyktator

filmowy p. Will Habs, rozstrzyga o tem, które powieści lub sztuki teatralne nadają lub nie nadają się na srebrny ekran. Drugą cenzurę wykonuje reżyser filmu. Ostateczną aprobata calej od cenzorów danego stanu i gminy gdzie film się wyświetla. Liczni jej cenzorzy często nie zgadzają się w swych poglądach na to, co wolno a czego nie wolno. Dlatego zdarza się nieraz, że w jednym stanie lub mieście skreśla się bez względu na związek filmowy lub sens akcji rzeczy, które uchodzą w innych okolicach. W niektórych stanach żąda się np., żeby pocałunki nie trwały dłużej ponad pewną przepisana ilość metrów. Inne stany znów zakazują przedstawienia scen gwałtownych, chociażby akcja poprzedzająca i następująca wyszła cało z pod czerwonego ołówka cenzora. Kiedy np. jakaś osoba w filmie pada od kul rewolwerowej, moment wystrzału jest opuszczony. W różnych stanach nie wolno pokazywać kobiety — nawet mężatki — szyjącej bielizny dla swego jeszcze nienarodzonego dziecka.

Iście amerykańskim kawalem cenzury można nazwać wypadek, gdy raz sama cenzura wyłamała się z pod cenzury. W pewnym stanie szedł film według powieści Hawthorne'a „List Purpurowy”. Występują w nim nieszczęśliwa bohaterka i pastor, jej wielbiciel. Cenzura nakazała, by parę oznaczono jako małżeństwo. Miało to jednak zastosowanie tylko przez sześć dni w tygodniu bez niedzieli, która — jak sam cenzor wykombinował z przepisów — stanowiła dzień liberalny, tak, że można było widzieć jedną i tę samą parę w dni „zwyczajne” jako poczciwe małżeństwo a w niedziele jako kochanków.

Prosimy P.T. Czytelników o zawiadomienie telefonicznie lub kartą pocztową administracji „Rozwoju” o niedoreczaniu numerów naszego pisma gdyż nie jesteśmy w stanie nieodpowiednich roznościeli usunąć

Adm. „Rozwoju”

106—

Miejski Kinetograf Oświatowy

Od wtorku 29—VI 1928 r. 398

Dla dorosłych

Dla młodzieży

Mogła

Nieznanego Żołnierza

według słynnej powieści ANDRZEJA STRUGA

SWIAT KOBIECY.

Zwycięstwo polityczne kobiet.

Przyznanie praw wyborczych w Anglii.

Przyznanie praw wyborczych kobietom w Anglii a względnie daleko idące rozszerzenie szeregu dotychczas grona uprawnionych, budzi wciąż jeszcze echa i komentarze w prasie europejskiej. I to nietylko z tego powodu, że walka kobiet angielskich o to prawo trwała długo i przybrała w pewnych okresach przebieg szczególnie drastyczny, ale i z tego powodu, że w szeregu państw Europy najbardziej nawet demokratycznych kobiety są wogóle dotąd pozbawione prawa głosowania w wyborach do ciał ustawodawczych oczywiście także i prawa wybieralności — lub też kwestja ta jest wciąż otwartą. Taki stan rzeczy mamy np. we Francji i Szwajcarii, które to państwa były kolebką demokracji, względnie za wzór urządzeń demokratycznych uchodzą, podobnie jest w Belgii, gdzie z wielkim trudem stronnictwo katolickie zdołało wywalczyć przy gwałtownych sprzeciwach socjalistów — wydanie w roku 1921 ustawy przyznającej prawa wyborcze do parlamentu matkom i wdowom po poległych na wojnie żołnierzach i tym kobietom, które były więzione przez Niemców. Socjaliści belgijscy specjalnie zwalczają uprawnienia wyborcze kobiet z powodu głębokiego przywiązania Belgijek do katolicyzmu.

W Polsce o prawo to będące niejako symbolem wolności i praw politycznych — nie było właściwie sporów ani dyskusji, a stąd mniejsze może zrozumienie tego przewrotu jaki pod tym względem dokonał się ostatnio w ustawodawstwie angielskim. W Anglii zarówno literatura jak i prawo jednakowo ustosunkowały się zawsze do kobiet. Przez literaturę przewijały się postacie dziewcząt i kobiet jako stworzeń niemal anielskich, równych kwiatom, o nieskazitelnej cności i uroku ale też odczuć się dało to, co niedwuznacznie wyrażały stare przysłowia angielskie, jak m. in. że — kobieta kot i kominiek powinny zawsze pozostać w domu — lub inne, że — trzy razy w życiu może kobieta opuścić dom: do chrztu, do ślubu i do grobu. —

Pierwszym, który o prawa polityczne Angielek publicznie się upomniał, był mężczyzna — John Stuart Mill, najpierw w swym dziele „The subjection of women“ a następnie w r. 1867 — w izbie gmin. Od tej daty zaczyna się wielki ruch w angielskim świecie kobiecym. W Manchesterze, Edynburgu i Londynie zawiązują się „związki prawa wyborczego dla kobiet“ a w r. 1870 po raz pierwszy pojawia się w parlamencie odnośny projekt ustawy wniesiony przez p. Jakóba Brighta. Oczywiście projekt ten został porzucony wśród sarkastycznych docinków, i natrząsań się przeważnej części izby. I tak trzydzieści lat trwała walka o dalsze przedłożenia, które z reguły podzielały los pierwsze. W roku 1906 wzięła akcję w swe ręce wybitna grupa w związkach kobiecych t. j. „sufrażystki walczące“ które pod wodzą znanej p. Pankhurst poczęły dopuszczać się na galerjach parlamentu i na ulicach miast — ekscesów nieuzupełnie łiczących z godno-

ścią kobiet. Chciały one w ten sposób zwrócić na siebie uwagę prasy i przelamać jej za

bójce dla sprawy, całej milczenie

Mężczyzna o kobiecie.

„KOBIETA JEST INNA JAK MĘCZYŻNA“ UZUPEŁNIA GO SWEMI WŁAŚCIWOŚCIAMI

Wykład o kobiecie w życiu nowoczesnym wygłosił niedawno Markiz de Monferrier w „Union Interalliee“ w Paryżu. Prelegent stwierdził że kobieta nie jest ani niższą od mężczyzny, ani wyższą, tylko inną i uzupełnia go swemi właściwościami. Mężczyźni używali rozmaitych środków, fizycznych i moralnych, by kobietę trzymać w niewoli, kobieta zaś miała do obrony się władczą piekność.

Prelegent wykazał, że kobieta w całym świecie czyni wysiłki obecnie, aby się wyzwolić. We Francji kobieta w kodeksie cywilnym nie korzystała dotychczas ze swobód

przyznanych Deklaracją Praw Człowieka natomiast pozostawała w opiece prawnej, określonej prawem rzymskim jako podstawa cywilizacji łacińskiej. Obecnie chce kobieta zostać w pełnej mierze obywatelką państwa i przede wszystkim domaga się prawa wyborczego.

Zastanawiając się nad kryzysem małżeństwa i statystyką urodzin, dochodzi p. de Monferrier do wniosku, że właśnie kobieta wyzwolona zaprowadzi racjonalne zmiany w tych stosunkach i wynajdzie sposób właściwego uregulowania życia rodzinnego.

Pani w negliżu.

CO PANI KŁADZIE NA RANNA TUALETE

Któżby pomyślał, że matinki, owe rane „kaftanki“, które do niedawna uważaliśmy za szczegóły toaletowe — odpowiedni tylko dla pani Dulskiej, wraz z flanelową bielizną stanowią niezbędną część jej garderoby, powrócą znow na widowie. Ich powrót utrwalały delikatne jak przedzą, cieniutkiej włóczki wyrabiane, pelerynki i zakieciaki o szelkach rękawach, które modnisi nakładała z rana, gdy przy śniadaniu musiała z pod pachowej koldry wynurzyć ramiona i szyję. W ślad za włóczkowami, ukazały się jedwabne kaftaneczki, pikowe japońskie, potem brokatowe, obszyte puchem labędzim, a teraz między kolekcjami letnimi wielkich maisons obok sukien, bielizny, pijam, znajdujemy przeszleczne nowości, zwane czasem „śniadaniowemi“ zakieciakami, czasem negliże lub zwów tea-coat.

Obok naprawde ciepłych, bogato floszowanych wyszytych kaftaneczków.. flanelowych (o zgrozo!) mamy inne z crepe satyn, lub tafty, odpowiednie dla młodej mężatki lub re-

konwalescentki z crepe chiffon, w błado niebieskim lub złotym kolorze, pokryte całe kremową koronką, tworzącą z tyłu pelerynkę, zupełnie zakrywającą plecy. Atłasowa wstążka niebieska czy też żółta, przeciągnięta jest wkoło szyi, wzdłuż otwartych boków, aż do pasa gdzie przytrzymują dwa zakieciaki mille fleurs.

Dessous są bardziej uproszczone niż dotychczas. Brassous koszulka i inexprimable tworzą często ensemble. Materiał miom, cienki batyst, opal lub jedwab na wieczór przybrane koronkami ecru, lub farbowanemi na kolor materiału. Bardzo często kombinacja zastępuje te wszystkie trzy kawałki, a inexprimable nie spadają luźno, lecz tworzą rodzaj obcisłych do dworskich spodni podobnych pantalonów. Modernistyczny monogram umieszczony jest wysoko na ramieniu, na brassiere a na inexprimablach po prawej stronie u dołu mamy motyw z aplikacji, lub krzyżkową robotę.

Tajemnica zdrowej cery.

ZNAKOMITY KOSMETYK Z PRZED STU LATY.

Było to lat temu około 100. P. L'Assesseur, widząc ciężkie borykanie się płci pięknej z nietrwałymi kosmetykami, zwłaszcza z różem, który tak łatwo najłżejszy pocałunek usuwał z policzków i usteczek piękności, znalazł gęsty płyn (przypominający wyglądem farbę olejną), który tak mocno wsiąkał w skórę, że po upływie 24 godzin od użycia żadne mydło zmyć go nie mogło.

Kto miał odwagę zastosować go trzy razy z rzędu, ten mógł być pewny, że do końca życia policzki jego kwitnąć będą, jak najczarowniejsze róże. I nie dość tego.. sublimacja cwa posiadała jeszcze jedna nieocze-

nioną właściwość: rozprzestrzeniała przeszłaczny aromat centyfolji, którym nasiąkały wszystkie skóry na stałe. Tedy te niewiasty z przed stu lat, które mogły sobie pozwolić na różaną kurację p. Lavasseura, były, jak najczarowniejszy wonny ogród i symbolizowały wieczną młodość..

Niestety p. Lavasseur był bardzo drogi i przytem tajemnicy swego wynalazku nie chciał za żadne pieniądze zdradzić nikomu. Zeszła z nim razem do grobu, ku uciesze innych fabrykantów kosmetyków, którym p. Lavasseur napsuł dużo zółci, jak o tem świadczą ówczesne napaści na niego.

ROZMAITOSCI Z CAŁEGO ŚWIATA.

Targ o morderstwo Zaprowadził niewierną żonę za kratę.

Pani Ida Austin, zamieszkała na wyspie Long Island (w pobliżu Florydy), zapagnęła porwać się swego męża, co się zresztą w Ameryce środkowej bardzo często zdarza.

Powziąwszy plan, w zaufaniu, jak to zwykle robią kobiety, zapytała sąsiada, z którym łączyły ją bliższe stosunki, czy nie mógłby jej naszczyć kogoś, umiającego odchodzić się z rewolwerem. Bo męża jej trzeba sprzątnąć. Na dwudziestu dolarach wcale jej nie zależy, najgłówniejszą jest rzeczą, by jego śmierć, który się tego podejmie, naprawdę dobrze strzelał.

Sąsiad wyluchał ją, poczem oświadczył, że ma kogoś, kto się do tego doskonale nada, choć 20 dolarowa zapłata będzie chyba za małą. Na to przewrotna żona odrzekła, że gotowa jeszcze dodać 5 dolarów, byleby wszystko poszło dobrze i prędko.

Za tę sumę — powiedział ów sąsiad — znajomy mój zgodzi się zamordować Austina. Po pożegnaniu się z nią poszedł na policję i powiedział o wszystkim.

Następnego dnia zjawił się u Austinowej jakiś bardzo podejrzanie wyglądający osobnik i powiedział, że gotów jest zrobić, co mu każą, lecz kosztować to będzie co najmniej 30 dolarów. Żadna śmierć swego męża kobieta zgodziła się i na to. Ponieważ jednak chciała mieć pewność, że nie zostanie oszukana, więc zażądała, by dalsze szcze-

góły zostały omówione już przy świadku, którym był jej przyjaciel.

Odbyła się tedy narada we troje; omówiono najdokładniej wszelkie szczegóły morderstwa, a po poradzie podejrzany osobnik zażądał 10 dolarów zadatku. Gdy tylko otrzymał pieniądze, wyjął z kieszeni kajdanki ręczne i zakął w nie okrutną żonę. A zanim zdolał się spostrzec, jej przyjaciel został również skuty w kajdanki. Podejrzany osobnikiem okazał się agent policyjny.

zał się agent policyjny.

Gdy dowiedział się o wszystkim Austin, wcale nie był zdziwiony; owszem, zapewnił, że od dawna już spodziewał się czegoś podobnego. Nie zaprotestował wcale przeciw aresztowaniu żony i, jakgdyby nic nie stało się, poszedł do ogrodu (był z zawodu ogrodnikiem) pielęgnować dalej swe kwiaty.

Nie wszyscy jednak mają takie zdrowe nerwy.

Religia i nauka stale zbliżają się do siebie.

PREMIER ANGIELSKI O NADCHODZĄCEM ODRODZENIU RELIGIJNEM ŚWIATA.

Angielski prezes ministrów, Baldwin na jednym z zebrań Towarzystwa Biblijnego uczynił wyznanie wiary religijnej, które żywym echem odbiło się w prasie.

Mówiąc o swej głębokiej pewności, że spełnia się to wszystko, co Bóg objawił o przyjściu Swego królestwa, brytyjski mąż stanu zaznaczył, że natychmiast złożyłby swój urząd, gdyby tej pewności nie miał, bo wszelka praca musiałaby się wydawać mu

wówczas bezużyteczną.

Baldwin już dzisiaj widzi jedno z tych wielkich odrodzeń się religii, które na przestrzeni wieków wstrząsają co pewien czas światem i są dla ludzkości bodźcem do nowej pracy.

„Morning Post” przyznaje premierowi słusność. To prawda, że religia znowu pozwoli przenikać ludzkości. Mimo wszelkiego materialnego i technicznego postępu ludzkość będzie miała więcej czasu niż przedtem, by myśleć także i o duszy.

Godnem uwagi jest przede wszystkim to — a i my także w ciągu dwu ostatnich lat nie omieszkaliśmy wskazać na ten stan rzeczy — że religia i nauka stale zbliżają do siebie. Specjalnie fizyką zajmują się wielkie umysły, które przez wglądanie w precyzyjną harmonię stworzenia, uwidaczniając wolę Opatrzności, prowadzą ludzkość do wiary w Boga.

Zapisujcie się na członków
L. O. P. P.

Ociemniały poseł.

BOHATER z NAD MARNY — WZOREM PARLAMENTARZYSTY.

Osobliwością parlamentu francuskiego jest poseł Georges Scapini, który stracił wzrok w bitwie nad Marną. Ciężkie kalectwo nie przeszkodziło mu oddawać się pracy zawodowej i społecznej.

Scapini jest adwokatem i słynie jako dobry mówca i wytrawny prawnik. Przed kilku laty wybrano go prezesem Związku ociemniałych inwalidów i na tym stanowisku odniósł wielkie zasługi współtowarzyszom niedoli.

Podczas wyborów kandydował Scapini z pierwszego okręgu paryskiego i odniósł zwycięstwo. Ociemniały poseł posiada dwu sekretarzy, którzy ułatwiają jego korespondencję i utrzymują w porządku akta

poselskie.

Scapini jest zdecydowanym wrogiem komunizmu i swymi wpływami zdołał odciągnąć olbrzymią część wojskowych inwalidów z bolszewizujących związków.

Jego mowa, wygłoszona do wielotysięcznego tłumu wyborców, najlepiej charakteryzuje tego niezwykłego człowieka:

— Niech się nikomu nie zdaje, iż inwalidzi są ludźmi, stojącymi poza nawiasem społeczeństwa. Stać ich na pozytywne czynny w imię tych ideałów, za które ofiarowali swe życie i zdrowie. Żadne kalectwo nie może ich obezwładnić“.

MICHAŁ ZOSZCZENKO.

O modach.

Nie każdy może zrozumieć, co to jest moda. Człek powiektóry bez najmniejszego zgola zrozumienia powtarza to słowo. Lokatorka nasza, na ten przykład, Helena Szymonówna, wymawia mężowi:

— Taką sobie powiada, fajdak zaprowadź modę, że po każdej wypłacie przychodzi do domu przyniesi!

Powieszcie, jakż to moda? Nijakiej tu niema mody! I nie Iwan Prokofijcz zaprowadził tę modę; tysiące pewnie ludzi pili już przed Iwanem Prokofijczem!

Dziwaśka!

Albo, wiecie, córeczka Kiry Pawłowny od drugiego numeru grymasi podczas je-

żnienia; tego nie chce, tego nie może!

Matka, rozumie się, zrzędzi:

— Cóż to za nowa moda, powiada Żyży to, co ci dają.

To jest absolutna głupota! Niema takiej mody, by nie żreć! Zawsze człowiek chce żreć. A jeśli nie chce, to znaczy, że zjadł obiad u znajomych albo rozumie się, zachorował.

A to powiada moda!

Mody, rozumie się, bywają rozmaite: jedne jakgdyby ze zbytków a inne można powiedzieć z masu.

Czasem trudno nawet wykombinować skąd się jakaś moda wzięła i czy jest to wogóle moda.

Teczke, na ten przykład, nosić — moda to, czy nie moda?

Niektórzy, jasna sprawa, noszą teczki,

bo to modne zamiast laseczki a ja na ten przykład, chodzę zazwyczaj z teczką do łóżni.

Całkiem nawet szykownie wygląda.

Co prawda, przyniosłem kiedyś do biura skarpetkę a żona szukała jej w domu; gdzie w domu też podziła się jedna skarpetka?

Szukam uważacie, w teczce odówka, a tam skarpetka z piętą nadobitkę podartą.

Szczęście, że nikt nie widział!

Albo na przykład obcinanie włosów. Przedtem obcinano włosy po tyfusie a dla czego teraz — Bóg raczy wiedzieć.

Pytam Marji Iwanowny:

— Dlaczego, powiadam, obcięła sobie wlosy?

A ta śmieje się.

— Może powiadam, wypadają pani włosy,

ZYCIE GOSPODARCZE.

Sieć kolei państwowych w Polsce.

Wynosi 17227 kilometrów.

Z chwilą powstania Państwa Polskiego kraj nasz był w posiadaniu sieci kolejowej, która wskutek odmiennej polityki komunikacyjnej każdego zaborcy zgoła nie mogła zaspokoić potrzeb naszego społeczeństwa.

Drugim istotnym brakiem naszych kolei było prawie kompletne zniszczenie obiektów kolejowych przez działania wojenne.

W tych warunkach na czoło naszych trosk kolejowych wysunęło się szereg palących zagadnień: jak odbudowa zburzonych obiektów, naprawa i zwiększenie taboru, prace inwestycyjne związane ze zwiększeniem zdolności przewozowej kolei, oraz budowa nowych linii kolejowych, łączących poszczególne dzielnice, jak również nowych punktów granicznych.

Wszystkie potrzeby kolejnictwa w miarę środków materialnych były załatwiane równoległe, gdyż wszystkie były jednocześnie konieczne.

Najpierw zbudowano w roku 1921 linię Kokoski — Gdynia (28 klm.), która łączyła budujący się port w Gdyni z ogólną siecią kolejową. W r. 1922 wybudowano na półwyspie Hel — Puck (43,7 klm.), następnie wykonano linie: Nasielsk — Sierpc, Kutno — Płock Zgierz — Kutno i Kutno — Strzałkowo. W roku 1926 wykonano Kalety — Podzamcze (114,7 klm.); linia ta dała możność omijania kurytarza kluczborskiego.

Wreszcie w r. 1928 ukończono budowę linii Łuck — Stojanów (80,2 klm.).

Ogólnie wybudowano dotąd 650 klm. nowej linii kolejowej.

Prócz tego doprowadzono do należytego stanu szereg kolei (około 750 klm.), przeważnie wybudowanych przez okupantów. Dotąd posiadamy sieć kolejową, wynoszącą 17.227 klm., która jednak nie zaspokaja najbardziej pilnych potrzeb gospodarczych w kraju.

W tym celu Ministerstwo Komunikacji opracowało na najbliższe 8 lat plan budowy 17 linii, w tej liczbie znajdują się dwie rozpoczęte: Herby Nowe — Inowrocław 255 klm.) i Bydgoszcz — Gdynia (185 klm. — najkrótsze połączenie).

Koszt budowy (bez taboru) wyniesie 975 milj. zł., koszt taboru 380 milj. zł. Po u-

rzeczywistnieniu tego planu długość linii będzie doprowadzona do 19,810 klm.

Naturalnie, że budowa tych dodatkowych około 2,500 klm. kolei nie posunie nas zbyt daleko w rzędzie innych państw Zachodniej

Europy, ale naglące potrzeby będą prawie całkowicie zaspokojone, co wydatnie wzmocni obrót towarowy w granicach naszego państwa.

Drogo sprzedawać, a tanio kupować.

PLAN RZĄDOWEJ POLITYKI ZBOŻOWEJ NA PRZYSZŁY ROK GOSPODARCZEJ.

Przykre doświadczenie trwającego jeszcze przedwzrostu, kilkakrotna gwałtowna wyższość cen chleba, konieczność sprowadzenia do kraju żyta amerykańskiego i stosowania dotychczas akcji interwencyjnej, skłoniły władzę do opracowania planu polityki zbożowej na nadchodzący rok gospodarczy.

Naczelnik wydziału aprowizacyjnego M. S. W. p. St. Szwalbe, rozwinął szczegółowo ten program na posiedzeniu plenarnym Rady spożywców.

W planie polityki zbożowej główny nacisk położono na sprawę obrotu żytem.

Rząd projektuje krótko: W nadchodzącym roku budżetowym żyto będziemy sprzedawali drogo, a kupowali tanio. Naturalnie chodzi tu o transakcje z zagranicą. Będzie więc zakazany wywóz zboża na początku roku gospodarczego, kiedy ceny mają tendencję zniżkową. Otwarcie granicy nastąpi dopiero wtedy, gdy ceny na światowym rynku zbożowym znacznie się podniosą. Natomiast zakup żyta, jeżeli zajdzie konieczność kupowania, dokonywany będzie w tych okresach, kiedy ceny na rynku światowym będą ujaw-

niały tendencję zniżkową.

Władze mają nadzieję, iż przy sprawnym funkcjonowaniu tego systemu, ceny w pewnym czasie ustabilizują się i przestaną nam grozić przedwzrostami niespodzianki.

Skup zboża powierzony będzie organom aprowizacyjnym spółdzielczym, komunalnym i wojsku. Przy wydawaniu zezwoleń stawiany będzie warunek, aby część ziarna przeznaczoną na potrzeby bieżące, przechowywano na zapas, na okresy cięższe.

Poza temi zapasami projektowane jest utworzenie t. zw. „rezerwy bezpieczeństwa”. Ta rezerwa zorganizowana byłaby przez wojsko drogą zakupów w kraju lub zagranicą, w zależności od konjunktury. „Zapas bezpieczeństwa” używany byłby tylko w wyjątkowych wypadkach, gdy krajowi groziłby całkowity brak ziarna, a co za tem idzie i chleba.

Jeśli chodzi o pszenicę, to główną wytyczną państwowej polityki zbożowej na najbliższe lata będzie dążenie do zwiększenia produkcji pszenicy w Polsce.

Wybory do Izb Rzemieślniczych.

WEZMIE W NICH UDZIAŁ

900.000 RZEMIEŚLNİKÓW.

W najbliższych dniach ogłoszony zostanie w formie rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu statut izb rzemieślniczych.

Ścisły termin wyborów do izb rzemieślniczych ustalony zostanie przez p. Ministra Przemysłu i Handlu po porozumieniu się z organizacjami rzemieślniczymi.

Wybory te związane są z pewnymi

trudnościami, albowiem, jak dowiadujemy się dotychczas jeszcze nie rozstrzygnięta została sprawa czy rzemieślnicy, którzy w roku ubiegłym nie wykupili świadectw przemysłowych będą dopuszczeni do wyborów, a jeśli tak, to na zasadzie jakich dokumentów — stwierdzających ich przynależność do stanu mieszczańskiego.

— Moda — powiada.

Zdziwiłem się.

— Niech pani, powiadam nie wstydzicie się! Mąż, powiadam wyjechał pani pewnie martwi się, a że zmartwienia, powiadam one legną się. To jest, powiadam, wstyd, lecz nie szczęście.

Napomykam jej uprzejmie, rozumie się na temat „baranków”, a ona krzywi się:

— Takie niesmaczne, powiada, rzeczy pan wygaduje!

I idzie sobie.

Nie każdy, rozumie się, może przestrze- gać taką modę.

Dla tego kto ma pieniądze, jest to, rozumie się fraszka: wejdą jutro w modę długie włosy — kupi sobie warkocz jakiegokolwiek koloru i przypnie.

Lecz kto niema pieniędzy — musi cze-

każ aż włosy odrosną. Ledwo zdążą odrosnąć masz tobie — znów moda na krótkie włosy. Nigdy w ten sposób nie utrafić nie można.

Nie już nie mówię o sukniach. W sensie manufaktury bardzo nawet chwalebnie suknię powyżej kolan: z przedwojennej sukni można teraz trzy wykroić i będą wszystkie podług ostatniej mody. Fakt!

Trudno wogóle zrozumieć modę.

Przedtem pamiętam, miastowe paniuste i panny bardzo się bały opalenia rozmaite środki w składach aptecznych przeciw opaleniznie kupowały, a nawet myły się mlekiem i wodą — ogórkową.

Teraz zaś przyszła moda — opalać się na brąz.

Leży sobie taka nimfa na plaży i praży się. Czasem złazi z niej skóra, wyje z bólu wciąż wystawia na słońce rozmaite części ciała.

Taka moda.

Opali się jak słupek graniczny i pożałuje kawalerowi plecy.

— Popatrzcie tylko Iwanie Iwanowiczu, jak opalili mi się plecy!

Ten, rozumie się, patrzy.

Wogóle nie jest to sanitarna moda.

Niektóre z nich może się wcale nie opaliły, lecz poprostu nie chodzą do kąpielni.

I niepodobna się zorientować: czy od słońca, czy też z innego powodu swym opala się jak cholewa. Bardzo być może że gdyby poślinił palec i przejechał nim starannie po szyi to zniknęłaby ta cała opalenizna. A ta przechwała się!

Mody, rozumie się, także rozmaite bywają: jedne widzi mi się ze zbytków, a inne znów, jak to powiadają z musu.

KRONIKA

KALENDARZYK

Niedziela, 3 czerwca — Trójcy Św.
TEATRY

Teatr Miejski — popołudniu „Don Juan“
wiecz „Nieuchwytny“.

Teatr Kameralny — w. „Codziennie o piątej“

Teatr Popularny — „Gejsza“

Gong — Zaczynamy

WIDOWISKA

Casino — Rewja „Bez plótka“.

Luna — „Tajemnica pięknej pani“.

Splendid — „Gdy się zmysły budzą“.

Grano Kino: — „Perła haremu“.

Odeon — „Wino, ruleta i kobieta“.

Czary: — „Gdy pięść dyktuje prawa“.

Corso: — „Koenigsmarck“.

Dom Ludowy — „Noc miłości“.

Miejski Kin. — „Mogila Nieznanego Żołnierza“

Wiadomości bieżące.

Poświęcenie sztandaru.

W dniu dzisiejszym odbędzie się uroczystość poświęcenia sztandaru młodzieży przy „Patronacie nad Młodzieżą Rzemieślniczą“. Uroczystość mieć będzie przebieg następujący:

O godz. 11 rano — uroczysta msza św. w kościele OO. Salezjanów przy ul. Wodnej Nr. 34, odprawi J. Eks. ks. Biskup Dr. Wincenty Tymieniecki, poczem nastąpi poświęcenie sztandaru.

O godz. 12-ej przejście do lokalu przy ul. Gdańskiej 111, gdzie odbędzie się wbić gwoździ i przemówienia.

Z Miejskiej Galerji Sztuki

Na skutek wielostronnych żądań, piękna wystawa kompozycji kwiatowych Wojciecha Salwy przedłużona została na okres trzech dni, to jest do wtorku włącznie. W sobotę, dnia 9 czerwca nastąpi otwarcie nowych wystaw A. Herszafta, A. Olesia i innych. Wystawa E. Pietkiewicza zwinięta będzie w ostatecznym terminie dnia 15 czerwca. Niewątpliwie ostatni tydzień niezwykle ciekawej wystawy zwiedzą i zapoznają się z twórczością artystów B. Cukiermana, Ch. Kahanego, J. Hechta oraz O. Keilichowej wszyscy miłośnicy sztuki.

Przeгляд koni.

Dnia 4 czerwca r. b. na przegląd koni o godz. 8-ej rano (Plac przy zbiegu ul. Prez. Narutowicza i Tramwajowej) winny być doprowadzone konie z obrębu XII Komisariatu Policji Państwowej, należące do właścicieli lub posiadaczy o nazwiskach na litery: K i do Kz, L. Ł. M. N. O, P, R. S. T. U, W; Z: Dnia 5 czerwca r. b. na przegląd koni o godz. 8-ej rano na tenże plac winny być doprowadzone konie z obrębu XIII Komisariatu Policji Państwowej, należące do właścicieli lub posiadaczy o nazwiskach na wszystkie litery.

Zę związków i stowarzyszeń.

Z TWA „KROPLA MLEKA“.

Walne Zgromadzenie Towarzystwa „Kropki Mleka“ w Łodzi odbędzie się dn. 25 czerwca r. b. o godz. 7-ej pól w pierwszym terminie, o godz. 8-ej i pól w drugim terminie, w lokalu własnym Piotrkowskiej 103.

Zatarg przemysłowców z robotnikami.

WSPÓLNA KONFERENCJA W MIN. PRACY ODBĘDZIE SIĘ WE WTOREK

Wobec nie dojścia do skutku zainicjowanej przez okręgowego inspektora pracy p. Wojtkiewicza konferencji przedstawicieli robotników z przemysłowcami ze względu na nie przybycie tych ostatnich, pan insp. Wójtiewicz natychmiast skomunikował się telefonicznie z głównym inspektorem pracy p. Klottem, któremu odczytał pismo przemy

słowców w którym uzasadniają nieprzybycie swe na konferencję. W wyniku dłuższej rozmowy, p. Klott polecił p. Wojtkiewiczowi skomunikować się z przedstawicielami przemysłowców i związków zawodowych i zaprosić ich na wtorek na godzinę 11 rano na konferencję w Ministerstwie Pracy. (p)

Pan Templin chce wszystko zrobić według własnych planów.

PLANY PROF. JANSENA ZAGROZONE.

W swoim czasie Magistrat rozpiął konkurs na budowę parku ludowego na posesji konstantynowskiej, a równocześnie słynny urbanista prof. Jansen opracował plan miasta-ogrodu Łagiewniki.

Tymczasem nie zostały uwzględnione nagrodzone na konkursie powyższym prace i Magistrat ma przystąpić do budowy parku ludowego według planu opracowanego przez

kierownika plantacji miejskich p. Templina.

Jak się dowiadujemy, w sprawie powyższej ma zająć stanowisko negatywne urząd wojewódzki oraz ma być zgłoszona interpelacja w radzie miejskiej ponieważ i dalsze rozplanowanie okolic Łodzi ma się odbyć nie przez konkurs a według planów p. Templina. (bip)

In pace et in bello charitas.

TYDZIEŃ CZERWONEGO KRZYŻA.

Obywatele! Polski Czerwony Krzyż zwraca się z gorącym wezwaniem do wszystkich, aby w bieżącym „Tygodniu Czerwonego Krzyża“ przez gromadne zapisywanie się na członków i składanie ofiar dali możliwość Polskiemu Czerwonemu Krzyżowi spełnienia obowiązków, ciążących na nim, aby w razie wojny, katastrofy, lub klęski społecznej mógł stanąć do usług obywateli i dać im pomoc sanitarną, materialną i moralną, do czego Czerwone Krzyże wszystkich narodów świata są powołane i co jest głównym tej instytucji celem i zadaniem.

Apelujemy do całej ludności, mogącej być w każdej chwili narażoną na zbiorowe nieszczęścia, jak epidemie, powódź, pożary i td. o poparcie dla Czerwonego Krzyża, dla którego hasłem jest „W pokoju i wojnie miłosierdzie“; dla którego nie istnieje w nieszczęściu ludzkim ani narodowej, ani wyznaniowej, ani stanowiskowej społecznej i majątkowej, a jedynym motywem wszystkich jego poczynań jest miłość bliźniego.

Ofiary na Czerwony Krzyż przyjmuje redakcja naszego pisma. Zapisy na członków przyjmuje biuro Czerwonego Krzyża. Piotrkowska 96. codziennie od 9 — 3; na żądanie C. K. wysyła inkasenta (tel. 204)

Święto Spółdzielcze w Łodzi.

PROGRAM DZISIEJSZYCH UROCZYSTOŚCI.

A zatem dzisiaj nad miastem naszym pod tętowymi znakami wielkiej idei spółdzielczej wystąpią z uroczystymi obchodami propagandowymi kooperatyści łódzcy. Spółdzielczość w polskiej stolicy pracy jest już dzisiaj potęgą, lecz chodzi o to, aby dosięgła ona wzorów Zachodu gdzie kooperacja odgrywa wielką rolę w życiu gospodarczym. U nas w tym kierunku podejmowane wysiłki coraz piękniejsze przynoszą owoce. Kooperacja poczyną odgrywać dużą rolę w walce z drożyzną (utrzymanie cen mąki i cukru w 1927 r.), kooperacja obejmuje coraz liczniejsze działy życia gospodarczego (spółdzielnie mieszkaniowe, rolne itp.).

Program dzisiejszych uroczystości spółdzielczych w naszym mieście przedstawia się jak następuje:

O godz. rano — zbiórka członków

Spółdzielni na Placu Reymonta, Bałuckim i Wodnym Rynku.

O godz. 11 rano — wyruszy pochód z Wodnego Rynku na Plac Wolności, ulicami Główną i Piotrkowską, Placem Wolności, Konstantynowską i Żeromskiego na Zielony Rynek, gdzie nastąpi rozwiązanie.

Na Wodnym Rynku przemawiać będą: Wolczyński Józef i Durko Adam.

Na Zielonym Rynku przemawiać będą: Dyr. Rapacki z Warszawy i Kożuchowski Stanisław.

O godz. 6 po poł. — odbędzie się w Sali Filharmonji Akademja. W programie: Zagajenie (J. Wolczyński), Hymn Spółdzielców, Recytacje, Mowa programowa (M. Rapacki), Solo — Xylophon, Chór Twa Mołnuszki „Wesele“ i „Wiosna“ Prosnaka.

W TOW. „HARMONJI”

Dnia 20 maja r. b. w lokalu własnym przy ul. Kościelnej Nr. 8, odbyło się roczne zebranie Towarzystwa Śpiewaczego „Harmonja” w Łodzi.

Ze sprawozdań Zarządu i Komisji Rewizyjnej skonstatowano, że Towarzystwo rozwija się pomyślnie stojąc na wysokości swego zadania.

Nowy Zarząd Twa ukonstytuował się następująco: 1) Prezes Bolesław Sosnowski, vice prezes Aleksander Frączak, skarbnik Teodor Józwiak, sekretarz Antoni Szmata, gospodarz Antoni Walczak.

Komunikat.**Podziękowanie.**

ZARZĄD STRAŻY OGNIOWEJ w KAZIMIERZU uznając wielkie zasługi dla tej straży p. ANTONIEGO KLINGERA, dzięki żmudnej współpracy którego, wybudowano dom strażacki, szopę rekwizytową, zakupiono mundury i t. d. składa Mu serdeczną podziękowanie i zapewnienie o swej wdzięczności. Zaznaczamy iż Zarząd czyni starania w celu zaliczenia p. Klingera w poczet członków honorowych straży.

Teatr i sztuka.**TEATR MIEJSKI.**

Ostatnie dwa występy Józefa Wegrzyna. Porywający wykonawca roli Don Juana w wspaniałym dramacie Zorilli „Don Juan Tenorio” występuje dziś popołudniu (o godz. 3 i pół) po raz przedostatni na naszej scenie. Znakomity artysta w najbliższych dniach wyjeżdża na urlop wypoczynkowy, a przeto będzie mógł jeszcze tylko raz jeden przyjechać do Łodzi, mianowicie w najbliższą środę wieczorem. Ceny popularne: od 50 gr. do 6 zł.

„Nieuchwytny” Wallace’a; dzięki nie zwykle powiklanej treści i niespodziewanym perypetjom scenicznym pasjonujący co wieczór licznie zebraną publiczność, grany będzie jeszcze trzy razy: dziś wieczorem, w czwartek świąteczny i w niedzielę najbliższą popołudniu. Ceny popularne.

PREMJERA „PANI PREZESOWEJ”.

Przygotowywana na otwarcie tegorocznego sezonu w Ogrodzie Staszycy arcywesoła komedia lekka Hennequin’a i Vebera (autorów „Codziennie o 5—ej”) „Pani Prezesowa”, wobec panujących chłódów odegrana będzie po raz pierwszy na scenie Teatru Miejskiego w nadchodzący piątek.

W rolach głównych: Marja Dąbrowska, P. Relewicz—Ziemińska, Konstanty Tatarkiewicz, M. Znicz i K. Szubert.

Reżyseruje Konstanty Tatarkiewicz. Bilety już można nabywać.

TEATR KAMERALNY.

W dalszym ciągu ciesząca się niesłabnącym powodzeniem farsą Hennequin’a i Vebera „Codziennie o 5—ej” dziś wieczorem, we wtorek, w środę i w czwartek świąteczny. Ceny niższe: od 1 zł. do 7 zł.

PRZEDŁUŻENIE SEZONU TEATRU KAMERALNEGO.

Wobec panujących wciąż chłódów i nieustalonej jeszcze daty otwarcia Teatru Letniego w Ogrodzie Staszycy, sezon Teatru

Grupa artystów malarzy.**NOWE STOWARZYSZENIE ARTYSTÓW MALARZY ZAWIĄZAŁO SIĘ W WARSZAWIE.**

Nowopowstałe Stowarzyszenie Grupy Artystów Malarzy (siedziba, Warszawa Wspólna 52), na czele z Prezesem Teodorem Ziolkkiem, ma na celu propagowanie sztuki plastycznej wśród szerszego ogółu i zjednywanie sobie większego zastępu miłośników. W tym celu Stowarzyszenie to zamierza urządzać stałe i czasowe wystawy obrazów i rzeźb oraz odczyty o sztuce w całym Państwie Polskim.

Stowarzyszenie to będzie niesło pomoc swym członkom oraz artystom nienależącym do Stowarzyszenia przy sprzedaży ich dzieł sztuki, jak obrazów, rzeźb i t. p. na urza-

dzanych w tym celu wystawach i czynić ułatwienia przy zamówieniach wszelkiego rodzaju, wchodzących w zakres artystyczny.

W dn. 17—V. r. b. odbyło się walne zebranie członków, na którym wybrano Zarząd. W skład Zarządu weszli: Teodor Ziolkmek, Prezes, członkowie Zarządu: Piotr Krasnodębski i Stanisław Bagieński oraz ich zastępcy: Gustaw Pillati i Jan Kotowski.

Do Komisji rewizyjnej wybrani: Michał Czepita, Bronisław Koczyński i Stanisław Zawadzki, Kierownikiem administracyjnym został wybrany Zygmunt Florecki.

Pobór rocznika 1907.**KTO MA STANAĆ PRZED KOMISJĄ DZIŚ I JUTRO.**

W dniu 4 i czerwca r. b. przed Komisjami Poborowymi winni się stawić następujący poborowi:

PRZED KOMISJĄ POBOROWĄ NR. 1 (POMORSKA NR. 18):

Dnia 4 czerwca — poborowi rocznika 1907, zamieszkali w obrębie V Komisariatu Policji Państwowej, o nazwiskach na litery: H Ch. I J K do Kal.

Dnia 5 czerwca — poborowi rocznika 1907, zamieszkali w obrębie V Komisariatu Policji Państwowej, o nazwiskach na litery: K od Kal. do Kry.

PRZED KOMISJĄ POBOROWĄ NR. 2 (OGRODOWA NR. 34):

Dnia 4 czerwca — poborowi rocznika 1907, zamieszkali w obrębie XIV Komisariatu

tu Policji Państwowej, o nazwiskach na litery: G H Ch. I J K do Kli.

Dnia 5 czerwca — poborowi rocznika 1907, zamieszkali w obrębie XIV Komisariatu Policji Państwowej, o nazwiskach na litery: K od Kli. L E M do Mat.

PRZED KOMISJĄ POBOROWĄ NR. 3 (ZAKATNA NR. 82):

Dnia 4 czerwca — poborowi rocznika 1907, zamieszkali w obrębie XI Komisariatu Policji Państwowej, o nazwiskach na litery: R od Rog. S T U.

Dnia 5 czerwca — poborowi rocznika 1907, zamieszkali w obrębie XI Komisariatu Policji Państwowej, o nazwiskach na litery: W Z Ż.

Zuchwały napad pod Łodzią.**OBRABOWANO WIEŚNIAKÓW PRZEJE**

Ubiegłej nocy dokonano zuchwałego napadu bandyckiego w lasach Poddębickich pod Łodzią. O godzinie 2—ej po północy wożem zaprzężonym w jednego konia, jechali przez lasy poddębickie małżonkowie, Antoni i Ewa—Tyburowie z Uniejowa. Gdy znaleźli się, w samym centrum lasu w odległości 3 kilometrów od Poddębic, z poza krzewów przydrożnych wybiegło 4 osobników uzbrojonych w siekiery i bagnety i wezwali pod groźbą użycia broni palnej jadących do zatrzymania się. Gdy ci steroryzowani przystanęli, bandyci rzucili się na nich i poddali ścisłej rewizji.

Kameralnego będzie przedłużony.

W próbach zabawna krotowhila amerykańska „Jutro pogoda”. Premjera w sobotę.

TEATR POPULARNY.

Dziś o godz. 4.20 popoł. i 8.20 wiecz. powtórzenie znakomitej egzotycznej operetki „Gejsza” która w dniu wczorajszym zdobyła sobie sukces niebywały. Doskanala gra aktorów, jak również wspaniałe dekoracje pendzla W. Makojnika zasługują na poklask i ogólne uznanie. „Gejsza” grana będzie przez szereg wieczorów bez przerwy, na któ-

ŻDZAJĄCYCH PRZEZ LAS PODDĘBIKI.

Zrabowali im 830 zł. poczem związawszy rzucili na wóz i batem zacięli konia. Koń ruszył cwałem, zaś bandyci zbiegli w niewiadomym kierunku. Biegając śladem nie popędzany przez nikogo, koń, przygnął do Poddębic. Gdy wóz przejeżdżał mimo posterunku policyjnego, policjanci zatrzymali wóz i uwolnili małżonków Tyburów z więzów. Dowiedziawszy się o dokonanym napadzie bandyckim, policja wyruszyła niezwłocznie w pogoń za bandytami, długotrwałe poszukiwania jednakże nie dały żadnego rezultatu. Energiczne dochodzenie trwa. (p)

re to przedstawienia bilety nabywać można w obu kasach teatru. Ceny miejsc od 60 gr. do 3 złotych.

TEATR W SALI GEYERA.

Dziś o godz. 4.20 popoł. i 8.20 wiecz. ostatnie dwa przedstawienia znakomitej komedji francuskiej w 3—ch aktach „Czerwona Maska” pod reżyserją Stanisława Dębicza. Bilety nabywać można w kasie teatru na miejscu. Ceny miejsc od 50 gr. do 2 złotych.

**Dyrekcja Gimnazjum Męskiego
ALEKSEGO ZIMOWSKIEGO**

w Łodzi ul. Boczna 5 Tel. 52-16

podaje do wiadomości, że egzaminy wstępne odbędą się w dniach 29, 30 i 31 maja oraz 21 i 22 czerwca. Podana do klasy A podwstępnej wstępnej i wyższych przyjmuje kancelaria codziennie od godziny 10 do 2 pp. Czesne w klasie A wynosić będzie 300 zł. rocznie. 1459

DYREKCJA.

**Dyrekcja Gimnazjum
R. KONOPCZYŃSKIEJ-SOBOLEWSKIEJ**

w Łodzi (Gdańska 90)

TEL. 28-62

podaje do wiadomości, że egzaminy wstępne rozpoczną się 11-go czerwca.

Kancelaria otwarta od godz. 9-ej do 2-ej.

**SEMINARIUM NAUCZYCIELSKIE
z prawami państwowymi
HELENY CHOLEWICKIEJ,**

ul. PIOTRKOWSKA 120.

Egzaminy wstępne rozpoczną się dnia 14 czerwca r. b. o godz. 4-ej po południu. Zapisy przyjmuje kancelaria szkoły codziennie między godz. 9-tą, a 4-tą. Córki urzędników państwowych i komunalnych oraz kolejarzy i tramwajarzy dopłacają tylko 15 zł. miesięcznie.

**Z PRAWAMI GIMNAZJÓW PAŃSTWOWYCH
Żeńskie gimnazjum
Twa „KULTURA”**

Piotrkowska 85.

Czesne 25 złotych miesięcznie.

Urzędnicy państwowi zwolnieni od opłat.
Egzaminy przedwstępne od 21 czerwca r. b.

Fabryka luster i zakład odlewniczy

J. Kukliński

Łódź, Zachodnia 22

poleca po cenach najniższych

lustra, wraza, tualety jasne, ciemne w oryginale, ramy i lustra wiszące, Meble pojedyncze i całokształt urządzenia najnowsze stylów. Odbijanie i poprawianie lustro przyrocznikiem do domów. Sprzedaż na raty i na gotówkę. 2676-

AKWIZYCJA

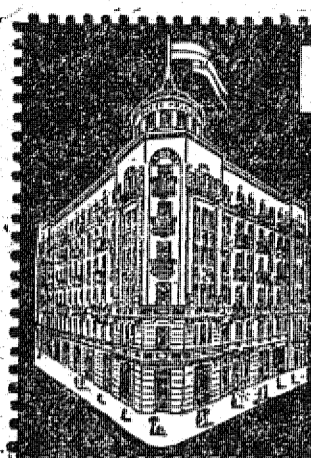
OGŁOSZEŃ

S. FUCHSA, Piotrkowska 50

Potrzebni chłopcy

do roznoszenia gazet

Zejście się do „Rozwoja”

**HOTEL
POLONIA-PALACE
w ŁODZI**

GRUNTOWNIE ODNOWIONY!
WSZYSTKIE POKOJE w JEDNEJ CENIE
zł. 8 OD OSOBY NA DOBĘ.

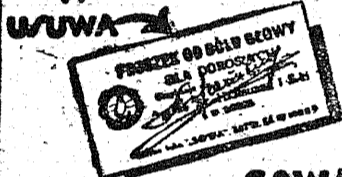
Dyrekcja: *Beata Dobrzyńska*

MEBLE

Najtańsze źródło zakupu pod gwarancją sypialnie, stolowe pokoje, mebli oraz mebli pojedynczych szafy łóżka stoły krzesła łustra oraz meble wyścielane letanki otomany, klubowe solidnej roboty na odpowiednich warunkach poleca zakład stolarsko-tapicerski

W. Przeździecki 787
Piotrkowska 108

WSZELKI BÓL GŁOWY

ZNAKOMICIE „SOWA”

wyrobu laboratorjum przy aptece S. Hamburga i S. ki w Łodzi Główna 50 013

**Specjalność
malowanie**

szklanych i napisów na szybach wystawowych. Wykonuje się całkowicie szyldy z własnego szkła i własną oprawą drewnianą i metalową jak i różne szafki reklamowe wielkie.

Przedsiębiorstwo robót szklanych i sprzedaż szyb kryształowych, półkryształowych i o kienych.

JAN CANDRYK
i H. SZNAJDER
Łódź, Piotrkowska 255
Główna 11 tel 59-03
Fabryka, Łomżyńska 14.
1579-

Szyk Dziecięcy

poleca eleganckie paletki, szkiełki, ubranka, szpilki oraz bieliznę dziecięcą. Ceny konkurencyjne 1687

Warunki dogodne

Szyk Dziecięcy

NOWO-CEGIELNIANA 5

Dr. St. Bibergal 990

Moniuszki 11 Tel. 63-22
Choroby skórne i weneryczne. Przyjmuje od 8-10 r. i od 5-8 wieczór.

Tanie źródło

Olejnych obrazów.

Wielki wybór na składzie obrazów wszelkiego rodzaju jak i wykonuje się obrazy na zamówienie. Oprawa obrazów i portretów.

Za gotówkę i na raty.
JAN CANDRYK
i H. SZNAJDER.
Łódź, ul. Piotrkowska 253.
Oddziały: ul. Główna 11
telefon 59-03
ul. Łomżyńska 14.
1582-

Na wypłatę! Na wypłatę!

NAJDOGODNIEJSZE WARUNKI NAJTAŃSZE CENY
Wielki wybór damskich płaszczyk najmodniejszych fasonów

Jedwabne i wełniane sweatry. Belerki. Szale jedwabne ręcznie malowane Apaszki. Wełniane towary na damskie i męskie. Kamgarny na męskie ubrania i płaszcze. Crep - de - chine etaminy popeliny deseniowe i gładkie. Mufliny. Kretony. Jedwab do prania we wszystkich kolorach. Białe towary zefiry opal. Firanki. Chustki. Damski i męska bielizna. Pończochy skarpetki Torebki, Parasolki Walizki. Pledy. Wytymaczki i moc innych artykułów poleca **Leon Rubaszkin** Piłńskiego 44 TEL. 28-48

P.S. Prsy składzie do usług krawiec męski i damski Panom klientom nawet bez wpłaty 1377-

OGŁOSZENIA

Do wszystkich pism w Polsce i zagranicą przyjmujemy i realizujemy na najkorzystniejszych warunkach.

Polska Agencja Telegraficzna

Łódź, Zielna Nr. 9-a Telefon 111 i 15-24

Wydział Ogłoszeń Polskiej Agencji Telegraficznej przyjmuje na miejscu w Łodzi obowiązkowo ogłoszenia dla „MONITORA POLSKIEGO” „DZIENNIKA URZĘDOWEGO MIN. SKARBU” i wszystkich innych wydawnictw urzędowych. **DRUGIE OGŁOSZENIA.**

w „Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego” lub w „Monitorze Polskim” przyjmowane są tylko w wydzielone ogłoszeń Polskiej Agencji Telegraficznej w Łodzi.

o zagubionych dokumentach mające się własne

Wapno piechcińskie marmurowe, Cement, Gips „Scipio”, Szamoty „Klepacki”. Cegła, Dachówka Eternit, Papa, Posadzka, Glazura, Lepnik do posadzki na zimno „Duroxyl”, Trzcina 6687

Poleca wyłączne przedstawicielstwo fabryk

Inż. JAN PĘDZICH

Warszawa, Zielna 30. Tel. 108-70.

**STOP! Chcesz kupić?
SMEBLE**

Dbore, tanie do Najskromniejszych do Najwykwintniejszych

kupuj tylko w firmie

F. Nasielski

1876 RZGOWSKA 2, TEL. 43-08

Wielki wybór różnych rodzajów metalowych Dogodne warunki. —oO— Długoletnia gwarancja.

Szkoło okienne

ornamentowe, surowe, matowe, oraz szklenia budowli dżamenty do rżnięcia szkła poleca po cenach niskich **J. Olejczak, Główna Nr. 14,**

UWAGA; Szklania inspektowe w wielkim wyborze 507

„GONG”

Dziś w niedzielę ostatnie przedstawienie znakomitej rewji p. t. „Zaczynamy” z gościnnym występem ulubieńca łódzkiej publiczności Czesława Skoniecznego. Początek pierwszego przedstawienia o godz. 6.

Jutro premjera wesołej rewji p. t. „Przeciera się” z udziałem znakomitej tancerki, artystki teatrów paryskich Jadwigi Hryniewickiej oraz Czesława Skoniecznego i znakomitej pary baletowej Niesiołowska-Wierzyński.

— o o —

Przez radio.**PROGRAM NA NIEDZIELĘ DNIA 3 b. m.**
(Długość fali 1111 mtr.)

11.20 Odczyt pt. „O spółdzielczości z okazji „Dnia spółdzielczości” wygłosi p. Szczawińska. 12.00 Sygnał czasu, hejnał z wieży Marjańskiej w Krakowie, komunikat lotniczo-meteorologiczny, oraz koncert z płyt gramofonowych; 15.00 Komunikaty: meteorologiczny, gospodarczy, oraz nadprogram. 15.20 Przerwa. 16.00 Odczyt pt. „Zasługi s. p. prof. Józefa Rostańskiego na polu naukowym i pedagogicznym” (z cyklu odczytów, organizowanych przez min. WR. i OP. — wygłosi prof. B. Hryniewiecki. 16.25 Nadprogram i komunikaty; 16.35 Odczyt pt. „Co możemy obserwować na niebie w miesiącu czerwcem” — wygłosi dr. Jan Gadomski; 17.00 Transmisja z Wilna nabożeństwa z Ostrej Bramy. 17.45 Program dla najmłodszych. Transmisja z Krakowa; 18.55 Przerwa; 19.05 Komunikat rolniczy; 19.15 Rozmaitości; 19.35 „Radjokronika” wygłosi dr. Marjan Stępowski; Po odczycie komunikat Tow. Zachęty do hodowli koni w Polsce. 20.00 Przerwa; 20.30 Koncert wieczorny. Transmisja z Dolskiej Szwajcarskiej koncertu muzyki lekkiej, organizowanego wspólnie z Polskim Radiem.

Podczas przerwy koncertu biuletyn „Mesager Polonais” w języku francuskim; 22.05 Komunikaty PAT; 22.20 Komunikaty: policyjne, sportowe, oraz nadprogram. 22.30 Transmisja muzyki tanecznej.

Jubileusz pedagoga.

W dniu 17 czerwca rb. w Teatrze Miejskim (Cegielniana 63) odbędzie się obchód jubileuszowy 25-lecia pracy nauczycielskiej, na stanowisku kierownika szkoły powszechnej (obecnie Nr. 26 Przejazd 77) p. Jana Sawickiego.

P. J. Sawicki, pracujący na niwie pedagogicznej od lat 48, zaś od lat 25-ciu jako kierownik wspomnianej szkoły, w ciągu swej wieloletniej działalności odznaczył się jako wybitny propagator szkoły polskiej i wielki przyjaciel młodzieży.

Do zorganizowania obchodu powołany został specjalny komitet, który zwraca się z gorącym apelem do rodziców i wychowanków, oraz sympatyków szkoły, o wzięcie czynnego udziału w obchodzie.

— o o —

Kobiety w ciąży, muszą się starać o usunięcie każdego zaparcia stolca przez używanie naturalnej wody gorzkiej Franciszka Józefa. Kierownicy uniwersyteckich klinik chorób kobiecych, chwalą jedyną naturalną wodę Franciszka-Józefa, gdyż łatwo się ją zażywa i łagodne działanie takowej bez ubocznych skutków następuje w krótkim czasie. „Ządać w aptekach i drog.”

— o o —

Kto ma grymas w twarzy i woniejący nos**NIE MOŻE ZOSTAĆ NAUCZYCIELEM POWSZECHNYM.**

Los nauczyciela szkoły powszechnej jest nie do pozazdroszczenia. Ciężkie warunki pracy, niska płaca i fatalne nieraz warunki mieszkaniowe zdawałoby się nikogo nie zachęcają do wstępowania w szeregi nauczycielskie.

A tymczasem liczba kandydatów jest wciąż tak wielka, że ministerstwo wydało specjalne przepisy, wyjaśniające kto nie może zostać nauczycielem.

Jeśli więc chodzi o warunki zdrowotne

to nauczycielami nie mogą zostać:

Kandydaci, którym cuchnie z ust lub z nosa, chorzy na choroby skórne, widoczne na nieosłoniętych częściach ciała, cierpiący na nerwowe skurcze ciała lub grymasy twarzy, padaczkę, drgawki w rękach. Kandydaci o złej wymowie (jąkanie, seplenienie, belkotanie), dotknięci tępotą słuchu i wzroku.

Pozatem do szeregów nauczycielskich mają wstęp wzbroniony neurastenicy i ludzie o łatwej pobudliwości.

— o o —

Rozbudowa tramwaji miejskich.**BUDOWA NOWYCH LINJI I NOWEJ REMIZY TRAMWAJOWEJ.**

Jak się dowiadujemy, zarząd tramwajów łódzkich w dalszej swej pracy nad wprowadzaniem coraz to nowych inwestycji przystąpił obecnie do budowy nowej remizy przy zbiegu ulic Kilińskiego i Dąbrowskiego. Nowa remiza wykończona zostanie całkowicie pod koniec lata, i będzie miała kolosalne znaczenie przez udostępnienie publiczności jazdy tramwajami w bardzo wczesnych godzinach. Mianowicie przez budowę tej remizy umożliwi się w godzinach rannych wyjazd tramwajów równocześnie z dwóch krańców miasta, a w ten sposób mieszkańcy nprz. dzielnicy górnej nie będą zmuszeni oczekiwać na przybycie tramwaju z dzielnicy

dolnej i napowrót.

Następnie w bieżącym tygodniu zarząd tramwajów uruchomił roboty, przy budowie nowej linii tramwajowej na ulicach Czerwonej, Wólczańskiej i Kątnej, by umożliwić w ten sposób mieszkańcom bezpośredni dojazd do centrali Kasy Chorych. Nowa linja uruchomiona zostanie najprawdopodobniej pod koniec sierpnia. Równocześnie przystąpiono do prac nad przedłużeniem linii nr. 7, która biegnie w dalszym ciągu od Placu Reymonta przez Rzgowską, Dąbrowską do nowej remizy i Kilińskiego do Piotrkowskiej. (t)

Rozwój ruchu spółdzielczego.**15,729 SPÓŁDZIELNI ZNAJDUJE SIĘ W POLSCE.**

Według sprawozdania Państwowej Rady Spółdzielczej za rok 1927 było na 31 grudnia 1927 roku w Polsce 15.729 spółdzielni. W tem: spółdzielni kredytowych 5.803, spółdzielni spożywców 3.641, rolniczo-handlowych 781, mleczarskich i jajczarskich 1.088, kółek rolniczych 155, mieszkaniowych 601, przetwórczych i pomocniczych 134, pracy 45, różnych 3.481.

Z powyższej liczby 15.729 spółdzielni należało 8.857 spółdzielni ogólnej liczby do 32 związków patronackich, podczas gdy 6.872 było t. zw. spółdzielni niezwiązkowych, a więc nie należało do żadnego związku.

Główny trzon ruchu spółdzielczego stanowią spółdzielnie zorganizowane w związkach. Sprawdza się tu stare przysłowie, że: „w gromadzie siła”. Na pierwsze miejsce wybijają się polskie spółdzielnie, zgrupowane w trzech wielkich odłamach:

- 1) Związek Spółdzielni Spożywców Rzeczypospolitej Polskiej,
- 2) Zjednoczenie Związków Spółdzielni Rolniczych Rz. P.
- 3) Unja Związków Spółdzielczych w Polsce.

Strajk na tramwajach**WYBUCHNIE PRAWDOPODOBNIE 8 B. M.**

W dniu wczorajszym na terenie remizy tramwajowej odbyło się o godz. 12 w nocny walne zebranie tramwajarzy, na którym złożono sprawozdanie z akcji podwyżkowej i zakomunikowano zebranym o odmownej odpowiedzi dyrekcji, w związku z czem postanowiono przystąpić do strajku, a ustalenie jego terminu pozostawić zarządowi, który skomunikuje się ze związkami włóknarzy.

Jest prawdopodobne, że strajk wybuchnie w piątek, 8 b. m. (bip)

(Odnosimy wrażenie, że o ile dojdzie do porozumienia między robotnikami w przemyśle włókienniczym a przemysłowcami — strajk na tramwajach nie wybuchnie. Unieruchomienie tak ważnego środka komunikacji wielkomiejskiej, jak tramwaje, będzie mogło mieć — przy obecnej sytuacji miejsc — tylko łączny z zatamowaniem ruchu w innych dziedzinach pracy. — P. R.)

Srednie wykształcenie młodzieży.

JAKIE SZKOŁY MAMY W ŁODZI.

Od dłuższego czasu znajdujemy w miejscowych gazetach ogłoszenia niemal wszystkich dyrekcji szkół średnich o terminach egzaminów dla nowowstępujących uczniów. Niektóre dyrekcje poprzestają na najskromniejszej komunikacji, inne rekomendują się powoływaniem się na prawa państwowe, choć otrzymały te prawa nader ograniczone, jeszcze inne niskim wpisem chcą zwrócić na siebie uwagę czytelnika. W takim stanie rzeczy może powstać wątpliwość, do jakiej szkoły średniej skierować swe dziecko. Ażeby ułatwić rodzicom wybór gimnazjum, postanowiłem w krótkich słowach scharakteryzować miejscowe szkoły, i podać powody, dla których powinno się dawać pierwszeństwo szkole o lepszej kwalifikacji.

Szkoły średnie dzielą się na państwowe i prywatne. W Łodzi mamy zaledwie 2 gimnazja państwowe, żeńskie im. Szczanieckiej i męskie im. Kopernika. Ponieważ ilość miejsc jest ograniczona w wymienionych zakładach, rodzice chcąc nie chcąc, muszą kierować swe dzieci do szkół prywatnych. Gimnazja prywatne otrzymują na wniosek Kuratorjum od Władz w Warszawie albo pełne prawa gimnazjów państwowych, albo niepełne prawa gimnazjów państwowych, z zastrzeżeniem, albo wreszcie samo prawo do prowadzenia szkoły (koncesję) bez żadnych praw.

Gimnazja prywatne o pełnych prawach gimnazjów państwowych (kat. A.) otrzymują znów swe prawa albo na czas dłuższy (aż do odwołania Pana Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publ.) albo na przeciąg roku szkolnego. Według rozporządzenia Pana Ministra WR i OP. z dnia 12-4 1928 r. Nr. II 5101-28 następujące gimnazja prywatne w Łodzi zaliczono do gimnazjów o pełnych prawach (kat. A.):

1. Miejskie gimnazjum męskie im. J. Piłsudskiego, 2. gimnazjum męskie Zgromadzenia Kupców, 3. Gimnazjum żeńskie Heleny Miklaszewskiej, 4. Gimnazjum żeńskie Janiny Pryssewiczówny, 5. Gimnazjum męskie K. Tomaszewskiego, 6. Gimnazjum męskie im. ks. Ignacego Skorupki, 7. Społeczne Polskie gimnazjum męskie, 8. Gimnazjum żeńskie Zofji Pętkowskiej i W. Macińskiej (Wólczańska 55), 9. Gimnazjum żeńskie Cecylii Waszczyńskiej, 10. Gimnazjum żeńskie Elizy Orzeszkowej, 11. I. gimnazjum męskie Towarzystwa Żydowskich Szkół Średnich, 12. Gimnazjum żeńskie Towarzystwa Żydowskich Szkół Średnich i 13. Gimnazjum żeńskie M. Hochsteinowej. Szkoda wielka, że między wymienionymi zakładami o kat. A.) nie znajduje się gimnazjum męskie Aleksandra Zimowskiego.

Inne gimnazja w Łodzi mają albo niepełne prawa gimnazjów państwowych (B) np. wymienione gimnazjum Aleksandra Zimowskiego, albo niepełne prawa gimnazjów państwowych z zastrzeżeniem (-B) np. niedawno powstałe gim. żeńskie Towarzystwa „Kultura”, gimnazjum żeńskie Eugenji Krygierowej, gimnazjum dla dorosłych P. O. W. na kl. VII i VIII i inne. — Kiedy poznaliśmy już gimnazja w Łodzi o rozmaitych kategoriach (prawach), zastanówmy się, co zyskuje uczeń (nica), chodząc do gimnazjum prywatnego o pełnych prawach gimnazjów państwowych (kat. A.) Samo wyróżnienie szkoły przez Władzę mówi, że uczeń (nica) takiej szkoły uważany (a) jest na równi z

uczniem ze szkoły państwowej.

I rzeczywiście, ile razy otworzy się wolne miejsce w gimnazjum państwowym uczeń (nica) ma prawo bez nowego egzaminu ubiegać się o to miejsce. Jeśli uczeń (nica) zmuszony (a) jest przenieść się do innego gimnazjum (n. p. rodzice zostaną translokowani), wówczas czy to będzie gimnazjum państwowe czy prywatne uczeń (nica) będzie przyjęty (a) tylko na podstawie dotychczasowego świadectwa. Najwięcej uczeń (nica) odczuwa dobrodziejstwo szkoły o pełnych prawach gimnazjów państwowych, kiedy znajduje się w klasie ósmej, w obliczu matury. Wówczas to w najgorszym wypadku Kuratorjum przysyła tylko delegata (przewodniczącego) na czas trwania egzaminów maturalnych, zwyczajnie miejscowego dyrektora powołuje na przewodniczącego, i delegata, jak to w tym roku miało miejsce w gimna-

zjum żeńskim Z. Pętkowskiej i W. Macińskiej i w gimnazjum męskim K. Tomaszewskiego, gdzie dyrektorowie byli w swojej osobie i delegatami (przewodniczącymi) komisji maturalnej.

W gimnazjach o innych prawach, zwłaszcza (-B) z zastrzeżeniem, może być powołana komisja maturalna z poza gimnazjum, przeważnie z pośród nauczycieli; wykładających w gimnazjum państwowym. Otrzymać maturę w takich warunkach jest specjalnie trudno, bo nie zna się wymagań egzaminatorów i rośnie trema, jako nieodstępna towarzysząca każdego zdającego. Najsilniejszy wzgląd za wybraniem gimnazjum o lepszej kategorii przemawia ten, że skoro Władza nadała prawa jakiejś szkole, w docznie poziomu takiej szkoły jest wysoki, a ambicja nasza powinna być tego rodzaju, aby dziecko nasze jaknajwięcej wiedzy, wynosiło ze szkoły dla dobra własnego, dla dobra najbliższych, a zwłaszcza dla dobra naszego ogółu.

Józef Sadkiewicz.

Nowy rozkład jazdy P. Kolei Państwowych.

Ważny od 15 maja 1928 r.

ŁÓDŹ KALISKA.

Przyjazd:

- 1.46 — z Warszawy osobowy
- 2.47 — z Poznania osobowy
- 6.29 — z Poznania pośpieszny
- 6.43 — z Krakowa i Katowic osob.
- 6.59 — z Poznania i Katowic osob.
- 7.46 — z Łowicza i Katowic osob.
- 8.51 — z Poznania przez Kutno.
- 9.00 — z Ostrowa przez Kutno
- 10.02 — z Warszawy przez Kutno
- 11.01 — ze Lwowa przez Kutno
- 12.23 — z Warszawy Lux. (w poniedz. środy i piątki).
- 12.46 — z Warszawy osobowy
- 13.10 — z Poznania przez Kutno
- 13.20 — z Poznania przez Kutno
- 18.15 — z Koluszek przez Kutno
- 18.18 — z Poznania Lux (w pon. środy i piątki).
- 18.50 — z Poznania osobowy
- 18.55 — z Łowicza osobowy.
- 20.45 — z Płocka przez Kutno.
- 21.45 — z Warszawy przez Kutno
- 22.05 — z Łasku przez Kutno (w miarę potrzeby).
- 23.12 — z Warszawy pośp.
- 23.25 — z Ostrowa osob.
- 23.35 — z Kutna.

Odjazd:

- 0.05 — do Poznania przez Kutno
- 2.01 — do Poznania osobowy
- 3.03 — do Warszawy osobowy
- 6.38 — do Warszawy, pośp.
- 7.16 — do Warszawy, osobowy
- 8.00 — do Ostrowa osobowy
- 8.30 — do Koluszek
- 9.08 — do Poznania przez Kutno
- 12.31 — do Poznania, Lux (w pon., środy i piątki).
- 12.59 — do Poznania, osobowy
- 13.15 — do Warszawy, (bezpośredni)
- 13.35 — do Warszawy, osobowy
- 14.15 — do Kutna
- 15.30 — do Ostrowa osobowy
- 15.35 — do Lwowa
- 15.40 — do Łowicza osobowy
- 18.26 — do Warszawy Lux w pon., środy i piątki)
- 19.02 — do Płocka przez Kutno

- 19.11 — do Ostrowa osobowy
- 19.20 — do Łowicza osobowy
- 20.00 — do Łasku osobowy (w razie potrzeby)
- 21.00 — do Krakowa i Katowic
- 21.56 — do Poznania, osobowy
- 23.20 — do Poznania pośpieszny

ŁÓDŹ — FABRYCZNA

Przyjazd:

- 1.48 — z Koluszek osobowy
- 5.00 — „
- 6.50 — „
- 7.24 — „
- 7.40 — „
- 8.40 — „
- 9.50 — z Częstochowy osob.
- 11.10 — z Koluszek „
- 12.45 — z Koluszek „
- 13.30 — ze Skarżyska „
- 14.40 — z Koluszek „
- 15.48 — z Koluszek „
- 16.35 — z Warszawy „
- 18.48 — z Koluszek „
- 19.55 — z Tarnobrzega „
- 20.00 — z Warszawy pośpieszny
- 20.28 — z Koluszek
- 21.25 — z Koluszek (w niedz. i święta)
- 21.58 — z Koluszek (w miarę potrzeby)

Odjazd:

- 1.25 — do Koluszek
- 4.50 — „
- 6.40 — „
- 7.20 — do Warszawy, pośpieszny
- 8.30 — do Koluszek.
- 9.35 — do Tarnobrzega
- 10.35 — do Koluszek
- 11.50 — do Koluszek
- 14.15 — do Koluszek
- 14.35 — do Koluszek
- 15.15 — do Koluszek
- 16.20 — do Częstochowy
- 17.20 — do Koluszek
- 18.25 — do Koluszek
- 18.45 — do Skarżyska
- 19.20 — do Warszawy, osob.
- 19.35 — do Koluszek
- 20.13 — do Koluszek
- 21.45 — do Koluszek
- 23.45 — do Koluszek

PIŁY GATROWE i CYRKULARNE znanej marki „TRZY GWIAZDY“

wytwórni **Richard FELDE**

polecają wyłączni przedstawiciele: 1568—

„ELIBOR“

Sp. Akc. Handl.-Przem. **L. J. BORKOWSKI.**

Oddział w Łodzi, ul. Kilińskiego 70 Telefon № 84

W celu spopularyzowania Papierów Państwowych i umożliwienia szerszym sferom wzięcia udziału w nabywaniu ich 2424

Bank Handlowy w Łodzi, Spółka Akc.

Al. Kościuszki 15,

nabywa

DOLARÓWKI

na rachunek osób trzecich
za minimalną wpłatą,
przyczem od chwili wpłacenia zadatku
prawo do ewentualnej wygranej
całkowicie przechodzi na nabywcę

PRZEPUKLINY

zastarzałe (ruptury) wypadnięcia macicy u kobiet usuwa specjalnie wykonywanymi bandażami (obsługa damska)

Pracownia ortopedyczna
St. Lewiński Łódź, Nawrot 38a

Liczne podziękowania

Słowa uznania za skuteczność działania patentowanego bandaża „ELASTA” stosowanego przez p.p. Lekarzy

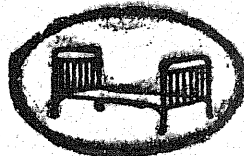
UWAGA! Bandaż „Elasta” jest wykonany z tkaniny i gumy i niema nic wspólnego z bandażem „Ideal” 1650—

Ketomachie pigułki Zakonnik

znana od 1602 roku,

Reguluje ścieżkę chronią od reumatyzmu, cierpienia wątroby, nadmiernej otyłości, artrytyzmu, uderzeń krwi do głowy usmierzają bezmoroidy czyszczą krew i przy skłonnościach do obstrukcji są łagodnym środkiem przeczyszczającym. — Użyte 1 do 3 pigulek na noc.

Cena pudełka, zł. 1,25 wyrobu apteki Karczewski, Tuszyński, Warszawa Trębacka 4. Sąd w aptekach i składach z „Zakonnikiem”

Na dogodnych warunkach
łóżka metalowe, wózki spacerowe
materace wyscielone, druciane
oraz do meblowych łóżek „Patent”
podług miary, umywalki
wytymaczki najtańszej
w **FABRYCZNYM SKŁADZIE**
„Dobropol” — 80L
Łódź, PIOTRKOWSKA 73
w podwórzu

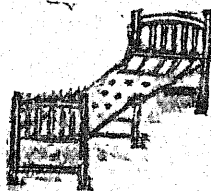
Na dogodnych warunkach
Wózki spacerowe

Łóżka metalowe materace wyscielone druciane oraz do meblowych łóżek „Patent” podług miary Umywalki i wytymaczki najtańszej
„Dobropol”
Łódź Piotrkowska 73
w podwórzu
Przyjmujemy wszelkie reperacje
oraz lakierowania — 608

Sklep pończoch Kazimierz Zielonko

Al. Kościuszki 87

Poleca na święta pończochy jedwabne fildecoss, skarpetki miękkie pończochki dziecięce. Ceny bardzo przystępne. Pończochy przyjęte do reperacji nieodebrane w ciągu 3 miesięcy nie będą zwracane. 2492

ŁÓZKA

połowe łażaki krzeselka druciane
firmy „OMEGA” 150
Z wieloletnią gwarancją
Fabryka Łódź, Juliusza 4
Zadać we wszystkich
składach mebl.

POSZCZUBSĘ

Na pierwszy numer hipoteki 10,000 zł. Procenty od umowy Oferty składać w redakcji pisma sub „Dzięsieć tysięcy”

Fotografujcie się

gdzie tanio i dobrze

tylko

u „Zjednoczonych Fotografów”

Łódź, Narutowicza 13, (dawne Dzielna 1151— tel. 25-00.

Ceny konkurencyjne:

- 12 fotografii m. blust **zł. 2.-**
- 6 pocztówek retusz. cała fig. „ **3.-**
- 6 fotografii gabinet „ „ **10.-**
- 1 Duży portret rozm. 40x50 cm. z natury „ **10.-**

UWAGA:

Niepogoda nie robi różnicy w zdjęciach.
Zakład czynny bez przerwy od 9 do 7 wiecz.
AGENTÓW FIRMA NASZA NIE WYSYLA.
Od p. p. amatorów przyjmuje się klisze do retuszu

Miljony dolarów

nic nie pomaga, gdy włosy wypadają i człowiekowi zagraża łysina. Jedynym ratunkiem na to jest natychmiastowe zastosowanie wypróbowanego płynu

„MIXTA“

który odżywia i wzmacnia cebulki włosowe
Łupież znika po tygodniowym użyciu
Sprzedaż w aptekach składach aptecznych i perfumerjach. 1241

Łódź,
Al. Kościuszki
41 tel. 28

Przybory do rybołówstwa

Kanarki hareńskie
Ryby egzotyczne w różnych odmianach wszelkie pokarmy i utensylje

polecam w wielkim wyborze
Zakład Zoologiczny
Maksymilian Kenig

Łódź Kilińskiego 108
Sklep z ul. Nawrot

ZAPAMIĘTAJ BAZ NA ZAWSZE 36-69 TYLKO TEL.

„SZYBKA POMOC KRAWIECKA
UL. PIOTRKOWSKA 110
(w podwórzu)

odświeża garnitury zł. 2,80, suknie zł. 2,60, z odebraniem i odesłaniem
Farbowanie, pranie chemiczne, reperacje, przeróbki i sztuczne cerowanie

Wszystko wykonuje się w najkr. czasie. Na każde telefoniczne ządanie wysył. gońca, Zakład czynny od 5 ran. do 1 w noc. 1697

Rowery i części

na dogodnych warunkach poleca
M. Ks. Hoffrichter

Łódź, Piotrkowska 134

BUDOWA reparacja rowerów i motocykli Emal; ram 7.50

PORADNIK DLA KUPUJĄCYCH.

Nr. 6.

ZAKŁADY KAMIENIARSKIE

Klim, Brzezińska 114.

SKŁADY WĘGLA:

Błocisz, Brzezińska 24.

ZAKŁADY KOWALSKIE:

T. Wiśniewski, Radwańska 45.

PIEKARNIE:

Pawłowski, Zawiszy 47.

Zapędowski, Bałucki Rynek 3.

Kaczmarowski, Franciszkańska 52.

Suliński, Marysińska 9.

Pocalowski, Zgierska 57.

Kotlicki, Zgierska 111.

SLUSARNIE MECHANICZNE:

Suwalski, Golca 9.

MIURTOWNIE WÓDEK.

Heleniak, Brzezińska 39.

ZAKŁADY KRAWIECKIE:

Majewski, Konstancyńska 22.

RESTAURACJE

Łapka, Sienkiewicza 40.

WYTAJĄ OBIADY SMACZNE i TANIE:

Bufet Resursy, Kilińskiego 123.

ZAKŁAD RZEŹNICZY.

Biernacki, Ogrodowa 52

SKŁADY OBRAZÓW i DEWOCJI.

Radwański, Zgierska 24

PRACOWNIE OBUWIA.

Walkowiak, Napiórkowskiego 105.

Hempiński, Główna 63

Kruczkowski, Kilińskiego 256.

Kowalczyk, Pabjanicka Szosa 18.

SKLEPY SPOŻYWCZE:

Suwalski, Bazarna 2.

Janiszewski, Dworska 22.

J. Pasiak, Kątna 24.

S. Walo, Słowiańska 18.

M. Kowalewska, Nowo-Zarzewska 14.

Retelewski, Brzezińska 92.

Domański, Zawiszy 27

Ostrowski, Łagiewnicka 23

BANK

Przemysłowców Łódzkich

Spółdzielnia z ogr. odp.

Rok założenia 1881.

Ewangelicka Nr. 15

przyjmuje z oprocentowaniem.

Władcy oszczędnościowe w Złoty
z wymówieniem i na każde żądanie.

Władcy oszczędnościowe w Dolarach
innych w złotych obcych, zwrotnie w Dolarach itp.

Załatwia wszelkie operacje bankowe

Bank Dewizowy.

Wynajem kasetek stalowych (Safe)

Opobne ogłoszenia

Nauka i wychowanie

CHCESZ otrzymać posadę?
Musisz ukończyć kursa fachowe korespondencyjne prof. Sekulowicza, Warszawa Zórawia 42, kursa wyuczają listownie: buchalterji, rachunkowości kupieckiej, korespondencji handlowej, stenografji, nauki handlu, prawa, kaligrafji, pisanie na maszynie, owaroznactwa, angielskiego, francuskiego, niemieckiego. Po ukończeniu świadectwa. Żądajcie prospektów. 871-4

Sprzedaj.

A! A! A! MEBLE Dywany Łóżka metalowe Najtańszej i najlepiej kupić można u Wł. Romiszowskiego Piotrkowska 118 I piętro front tel. 21-61 1526-0

A! A! NA WYPŁATE! Firanki na metry odpasowane obne tiulowe etaminowe kapy tiulowe etaminowe sztory reletowe narazki Poleca Leon Rubaszkin Kilińskiego 44

A! NA WYPŁATE! Prawie darmo Czyste jedwabne ręczno malowane szale torebki Sweaty Pończochy Skarpatki Perelki Parasolki Poleca Leon Rubaszkin Kilińskiego 44

Sprzedam dom murowany w którym mieści się piekarnia Nowo-Zarzewska nr. 51 2428-3

Wielki wybór resztek po bardzo niskich cenach ul. Sienkiewicza 95. front I p. 2390-3 Uwaga nadeszły resztki sztuczne go jedwabiu.

Do sprzedania piwiarnia wiadomość ul. Zeromskiego Nr. 8 u Rolnickiego. 2464-3

A! A! NA WYPŁATE! Eleganckie damskie płaszcze wełniane towary na palta i suknie Crep-de-chine Jedwab popielina Palta Mesalina Poleca Leon Rubaszkin Kilińskiego 44

Sklep spożywczy sprzedam wiadomość ul. Zamenhofa 14 sklep. 2518-3

Sprzedam lub wydzierżawię restaurację w Łodzi Oferty Rozwój pod „F. Sz.” 2505-3

Sprzedam plac przy ul. Lutoskierskiej wiad. ul. Nowa nr. 8 m. 4 2500-4

Ubiory męskie, damskie, obuwie awetry na wypłatę Piotrkowska 37 w. I p. III 1752-3

Ma raty! Tani! Najdłuższe terminy! Towary manufakturowe, galanteryjne, obuwie, białe towary, firanki, kapy, koldry białe męską, damską poleca „Kredyt” Nawrot 15. Uwaga I piętro 1436-3

Sprzedam 3 bufety 8 fotelików 2 umywalkę toaletkę, łóżka metalowe, otomanę lustro łóżko mahoniowe z materacem, szafę garderobę z lustrem Rzgowska 31 m. 17 2510-3

Gospodarstwo rolne, 13 mórg 6 sycznej ziemi, zabudowania gospodarskie i mieszkalne, cały tego roczny zbiór (zboża i plody ziemne) natychmiast okazynie do sprzedania Wład. udziela Wilhelm Mataj, wieś i gmina Gospodarz — koło Rzowa — powiat Łódzki 2526-1

A! NA WYPŁATE! Białe towary Purpur Materacowe Obrusy Ręczniki Koldry Kapy Firanki Przecieradła Scieraczki Zefiry Chodniki Podpinki Wyżymacski Poleca Leon Rubaszkin Kilińskiego 44 1673

Maszyna Singera do szycia mało używana do sprzedania Piotrkowska 291 m. 19 2528-2

Posady i prace

Łącząca potrzebna do wszystkich robót na wiadomość Główna 17 m. 2 2482-3

Poszukiwani chłopcy na praktykę elektromonterską do biura elektrotechnicznego. Wład. Potrkowska 123 2522-2

Bufetowa z laucją 200 zł. znająca się na gospodarstwie poszukuje Oferty pod „Zaraz” 2506-3

Mowale zdolni mogą się zgłosić Zakątna 81 do fabryki narzędzi Slusarscy terminatorzy w 2 i 3 roku u mogą się zgłosić do fabryki Zakątna 81 2524-3

potrzebny czeladnik na reperacje i podreżniak szewski ul. Kątna nr. 54 Zimnicki 2528-3

Chłopiec potrzebny na praktykę do stoliarza ul. Gdańska nr. 105 2502-2

potrzebny pracownik fryzjerski Dworzec Kaliski 2504-2

Potrzebna gospodyni do starszego pana ul. św. Andrzeja 55 pralnia 2534-3

poszukuję chłopca do terminu do slusarni Wiad. 6-go Sierpnia 13. 2542-3

Ekspedjentka zdolna potrzebna do składu wędlin Karola 22 2538-2

potrzebny podreżniak szewc Kerpniaka 19 m. 19 252-1

Lokale i mieszkania

Przyjmę na mieszkanie przywołanego mężczyznę lub kobietę Zawadzka 3 Rossi 2498-2

pokój skromny odnajmie urządnicze lub nauczyciele wiad. Orla 23 m. 20 od 5-iej do 7-iej po poł. parter I wejście 2436-2

Letnisko z całodziennem do breem odywianiem koło Noworadomska. Dom drewniany-pokoje słoneczne, zagajnik urządzony parkowo, kąpiel rzeczna 7 zł. dziennie, wiadomość: sklep Tytoniowy F. Sękowskiej Przejazd 14. 2447-2

Zagabione dokumenty

Zaginęła księteczka Kasy Chłopskiej m. Łodzi na imię Juliana Dziedzica 2544-3

Różne.

Przybłąkał się pies wilezaj rasy i odebrać można za zwrotem kosztów ul. Tramwajowa. 18 St. Kucharski 2400-3

Giuchota ULECZALNA

Fenomenalny wynalazek „Eufonja” zademonstrowany specjalistom. — Sami się w domu wyleczycie z przytępienia słuchu, szumu i cieknięcia z uszów. Liczne podziękowania. — Pouczająca broszurę wysyła bezpłatnie na żądanie „Eufonja” Liszki koło Krakowa. 3124

Dr. med.

Józef KALISZ

chirurg ordynator Instytutu Leczenia Kadem

powrócił

ul. Piotrkowska 106 tel. 31-40 przyjmuje 4-6 popoł.

Wyprzedaż

mebli tapicersko-stolarskich nowych i używanych o **25% taniej** i na bardzo dogodnych warunkach w chrześcijańskim magazynie mebli

Łódź,

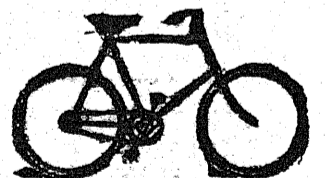
ul. św. Anny Nr. 1

Na wypłatę!

Obuwie Manufakturę Galanteryę Jedwab Firanki Piotrkowska 87 (w podwórzu) Krawiec na miejscu Gotow. Ubiory

Urzednikom Państwowym

na raty tani do 6 miesięcy poleca płaszcze męskie i damskie wszelkie towary manufakturowe galanteryjne „KREDYT” Nawrot 15 Uwaga I piętro 2190-1

Na dogodnych warunkach Rowery

nanych dobrych marek angielskich, niemieckich oraz części najtańszej i najdogodniejszej w firmie „Dobropol” Łódź Piotrkowska 78 w podwórzu Przyjmujemy wszelkie reperacje oraz lakierowania — 608

CENA OGŁOSZENIA Przed tekstem 30 gr. w tekście 30 gr. za tekstem 25 gr.; zwyczajne 14 gr.; wśród drobnych 20 i nekrologi 30 gr. komunikaty 25 gr. za wiersz milimetrów lub jego miejsce. Drobne ogłoszenia bezterminowe 5 gr. za wiersz, duże 10 gr. wiersz 10 gr. Ogłoszenia zamiejscowe 50 proc. drożej; zagraniczne 100 proc. Stronica przed tekstem 100 proc. drożej; wiersz 10 gr. Ogłoszenia zamiejscowe 50 proc. drożej; zagraniczne 100 proc. Stronica przed tekstem 100 proc. drożej. Terminowe ogłoszenia administracja nie odpowiada. Każda nowa podwyżka obowiązuje już w następnym ogłoszeniu bez uprzedniego zawiadomienia. Rozwój nie ma samowiaś w Zgierzu u p. Lacha, w Pabjanicach u p. Zatorskiego ulica Zamkowa Adres w poradniku 25 miesięcznie — 30-21.

Redaktor Naczelny i Wydawca: Jan Tadeusz Czajewski. W. Łódź: T. Czajewskiego Red. odpowiedzialny: Edmund Bartanek.

„ROZWÓJ”

NASZ DODATEK ILUSTROWANY

NIEDZIELA, 3 CZERWCA 1928 r.

Obrazek niedalekiej przyszłości

Młody maszynista zna świetnie swą lokomotywę. Co dzień rano bada jej sprawność i z wielką powagą oliwi jej części.

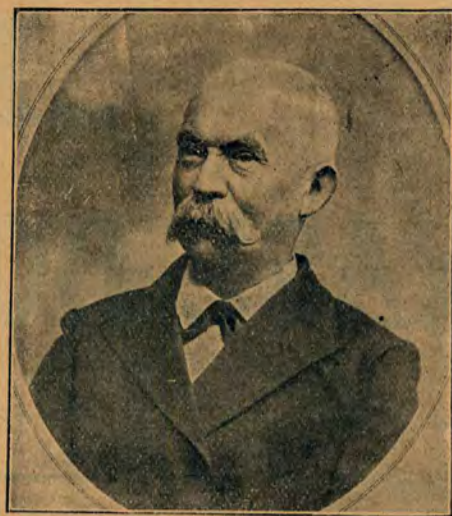

W Warszawie odbyła się uroczysta akademja ku uczczeniu papieża Piusa IX, który w czasie niewoli otaczał Polskę ojcowską opieką.

Poświęcenie sztandaru szkoły Mazowieckiej w Warszawie przez J. E. ks. arcybiskupa Marmaggi.

S. p. Feliks Fabiani, zasłużony pedagog, społecznik i patriota. Dla uczczenia 90-iej rocznicy Jego urodzin odbędzie się w Radomsku, gdzie zmarły był właścicielem szkoły, w dniu 29 czerwca r. b. Zjazd Wychowanków tej szkoły.

Do Warszawy przybył znakomity literat czeski Fr. Wendraczek, tłumacz wielu dzieł polskich.

Skład delegacji litewskiej przybyłej do Warszawy: pp.: Zaunius, Norkajtis, Sobolauskas i Stroug.

Święto przysposobienia wojskowego i wychowania fizycznego w Warszawie

Defilada wychowanków gimnazjum Giżyckiego przed generalicją.

Oddziały kobiece przysposobienia wojskowego na defiladzie.

Znany aktor filmowy francuski Adolf Menjou wstąpił w związki małżeńskie z p. Katarzyną Carver, artystką amerykańską.

Stosunki Niemiec z zagranicą. Sekretarz stanu Kellogg podpisuje w Waszyngtonie z ambasadorem niemieckim von Prittwitz traktat arbitrażowy.

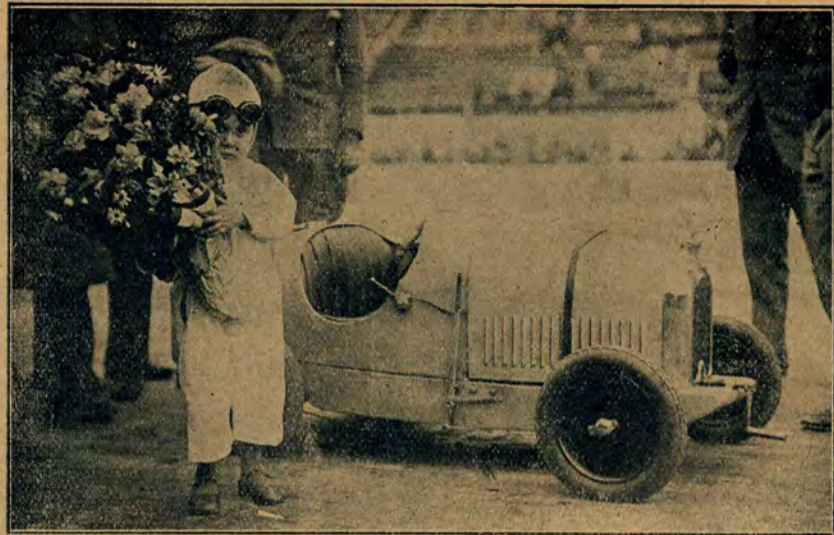

Dygas, znakomity tenor polski, koncertuje obecnie w Ameryce.

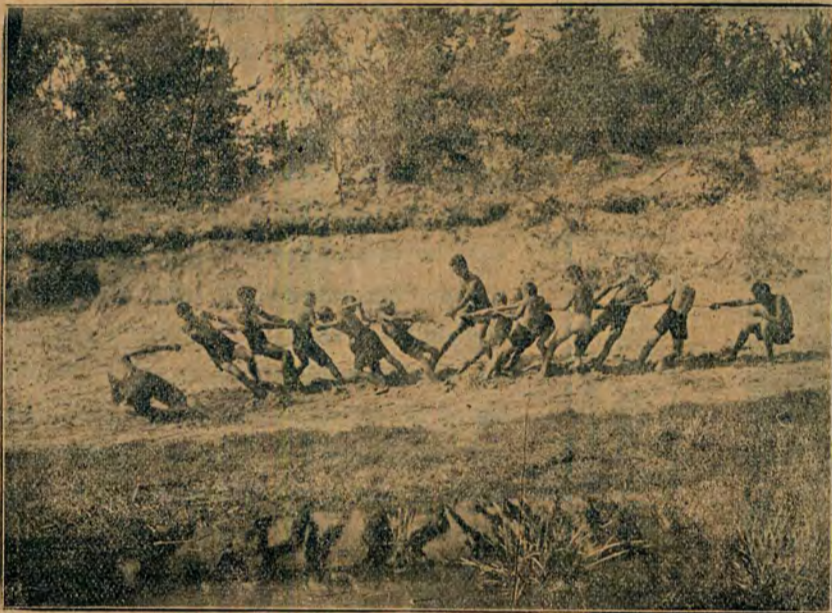

Z tradycyjnych obchodów angielskich: król Jerzy w uroczystym pochodzie kapituły orderu „Łaźni”.

W Monhlerzy odbyły się wyścigi dzieciennych samochodów. Nagrodę zdobył 3-letni sportsmen.

Scenki z życia obozowego harcerzy polskich.

Zabawy sportowe.

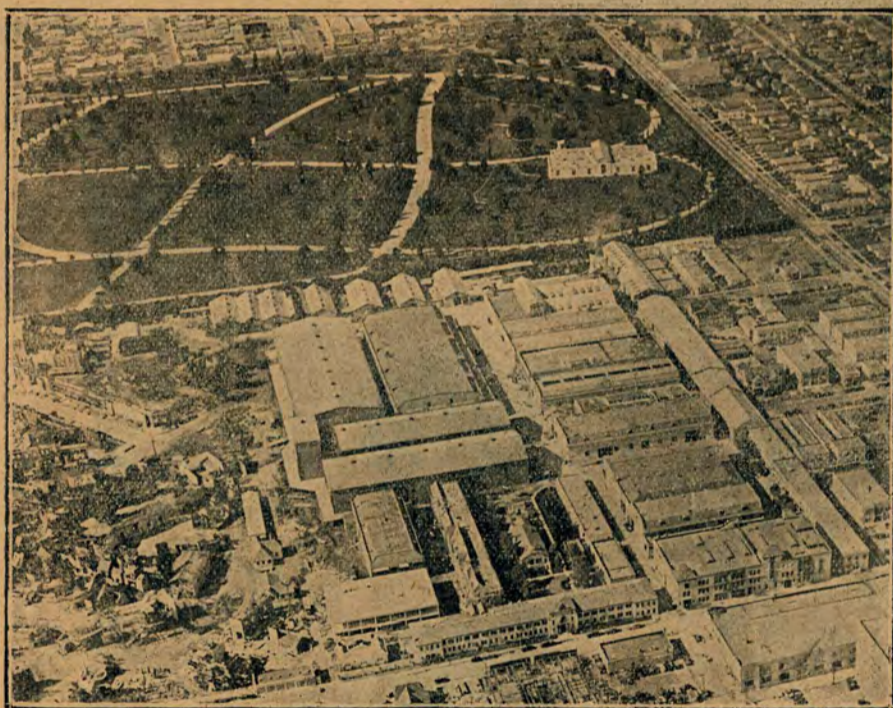

Pod deszczem.

Hollywood — stolica filmu.

Szkoła dla dzieci, skąd wyjść mają przyszłe gwiazdy filmowe.

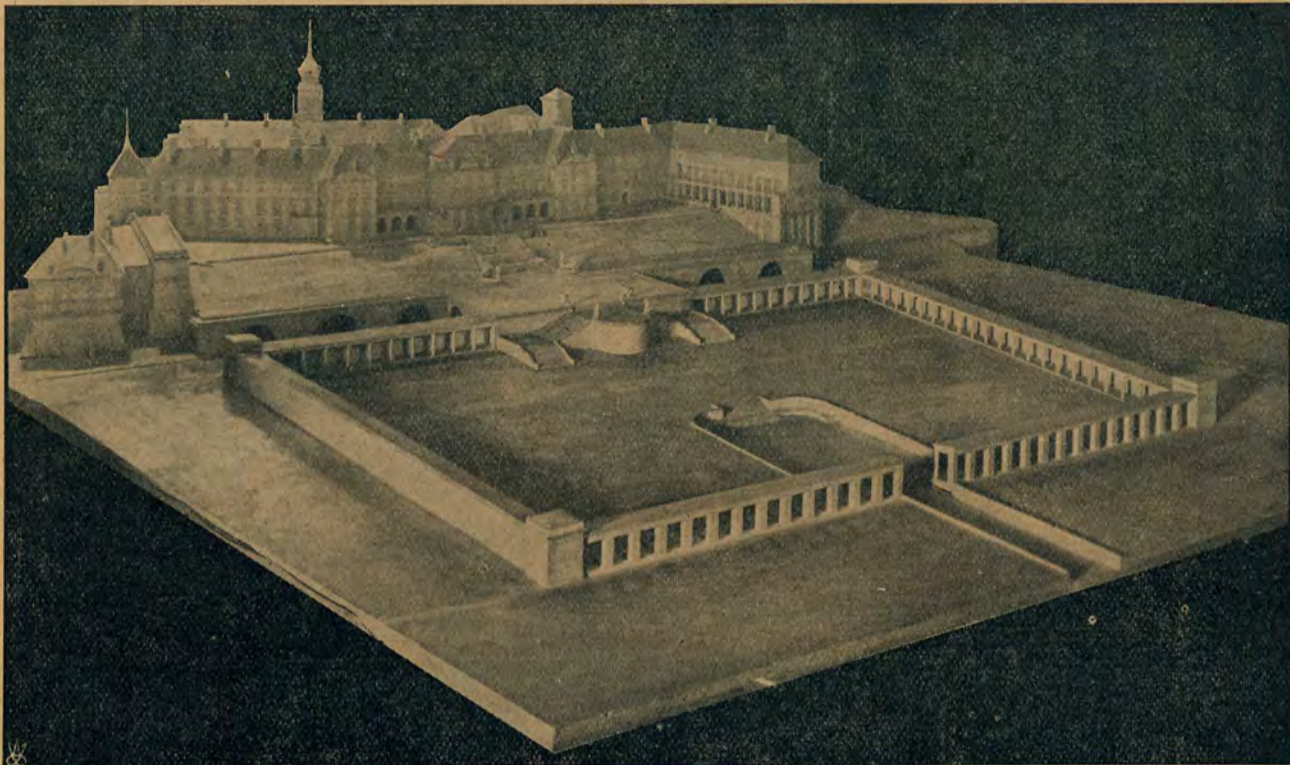
Ogólny widok studja Paramountu daje pojęcie o szalonym rozmachu, z jakim rozwija się środowisko filmu.

Na scenie Teatru Narodowego w Warszawie z wielkim pietyzmem wystawiono sztukę „Majster i czeladnik”, w której święcą tryumf: Lindorfówna, Cwiklińska, Gawlikowski i Frenkiel.

Jak będzie wyglądała rezydencja Prezydenta Rzeczypospolitej

Plastyczny model projektu przebudowy zamku w Warszawie, wykonany przez prof. Skórewicza.

Światowej sławy skrzypek polski Br Huberman, ostatnio występował w Berlinie.

Odpoczynek po pracy w obozie harcerskim.

NAJLEPSZE KSIĄZKI!
ZADĄC BEZPŁ. PROSPEKTOW. WARSZ. KREDITOWA 1.

Halina Zabojkina, uzdolniona solistka zespołu baletowego, tańcami charakterystycznymi zdobyła sobie uznanie prasy i publiczności na gościnnych występach w Poznaniu.

Ogólny widok największego hotelu w New Yorku, który ma 45 pięter wysokości.

Pierwszą nagrodę na konkursie piękności w Brukseli otrzymała polka p. Smolińska.

OD MYSIEJ WIEŻY DO SAN DOMINGO

Prowadzą nas

POWIEŚCI HISTORYCZNE J. I. KRASZEWSKIEGO

obejmując całe dzieje Polski we wspaniałym cyklu romansów historycznych, powieści obyczajowych i pamiętników awanturniczych. Czytając je, przeżywamy wszystkie najważniejsze chwile naszej historii: budujemy potęgę Bolesławów, zbawiamy Polskę z Łokietkiem i organizujemy ją z Kazimierzem Wielkim; rozum i energja Jagiellonów wprowadzają w podziw, a śmierć Zygmunta Augusta napawa głębokim smutkiem; idziemy wprawdzie z Batorym pod Psków, zbawiamy pod Wiedniem chrześcijaństwo, ale rozkład Państwa już się zaczyna; szukamy zapomnienia w uciechach epoki Saskiej i staczamy się w przepaść, z której ani cud 3 Maja, ani bohaterstwo Kościuszki wydobyć kraju nie mogą; rozbiory i powstania — ucisk, tułaczka, Sybir.

Wolny obywatel Polski Odrodzonej nie zapomina o swoich dziejach, chce znać obyczaje przodków, ich kłopoty i radości; żąda więc dobrej powieści historycznej; dobrej, to znaczy prawdziwej i zajmującej. Dlatego Zakłady Wydawnicze M. Arcta w Warszawie wybrały z olbrzymiej spuścizny po J. I. Kraszewskim

30 powieści historycznych

i wydaje je w 80 tomach na dogodnych warunkach, dostępnych dosłownie dla każdego, kto zamówi od razu cały cykl w prenumeracie. Jeżeli to zrobi przed 1 lipca, to zapłaci za całość zł. 64.— w ciągu 2 lat, czyli

tylko 80 groszy za tom,

wydrukowany starannie na dobrym papierze, w kolorowej okładce. Po 1 lipca cena za całość będzie zł. 72.—, czyli za tom 90 groszy, a w sprzedaży pojedynczej każdy tom będzie kosztował zł. 1.40 (a więc 80 tomów 112 zł.). Najlepiej więc opłaci się zamówić cały cykl 80 tomów zaraz, tembardziej, że nie trzeba płacić od razu, ale w 8 ratach kwartalnych po zł. 8. (Dla zamawiających po 1 lipca kwartalnie zł. 9).

Pierwszą ratę należy wpłacić na konto P. K. O. 196 przy zamówieniu, następnie na 15 dni przed początkiem każdego kwartału.

[Przedpłatę Przyjmuje

KSIĘGARNIA M. ARCTA

Warszawa, N.-Świat 55, Konto P. K. O. 196